

Paimen~Sanomat

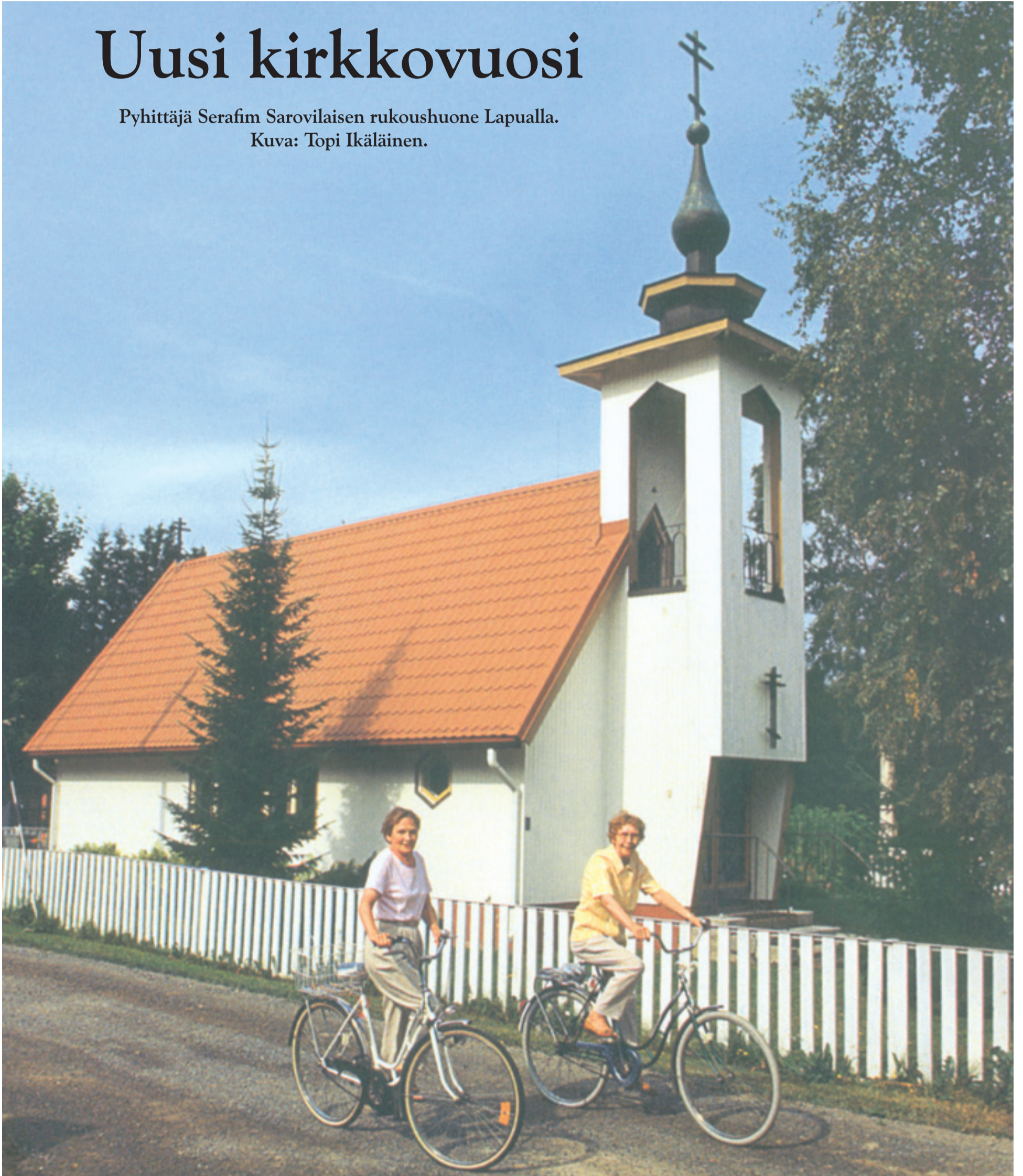
Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Syyskuu 2009 Nro 4 (163)

Uusi kirkkovuosi

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone Lapualla.

Kuva: Topi Ikäläinen.

**Tässä
numerossa:**

s. 3
Kirkkovuoden
alkaessa

s. 4
Uskonnonpetuksen
tulevaisuudesta

s. 5-7
Kesän
tapahtumista

s. 10-16
Seurakuntien
toimintaa syksyllä

Esipaimenen sana

Pyhäkoulu

Ikääntymisen myötä lapsuusmuistot nousevat yhä useammin ajatuksiin, niin myös lapsuuden pyhäkoulut. Sunnuntai-iltapäivisin vaelsivat kirkonkylän lapset yhtenä joukkona pyhäkouluun milloin koululle luokkahuoneeseen, milloin diakonissan pienen kamariin, milloin haudankaivajan vaimon kotiin.

Pyhäkoulun ohjelma oli lyhyt. Siihen kuului virsi ja opettajan kirjasta lukema opetuspuhe. Tärkeänä toimituksena koettiin opettajan pyhäkouluviikkoon painama omena-aiheinen leima. Jossain paikassa voitiin saada kestityksenä vielä karamelli. Tilaisuuden uskonnollisesta julistuksesta tuskin paljon ymmärrettiin. Tärkeintä oli yhteen kokoontuminen. Harras ja hyvä muisto siitä kuitenkin jäi ihmislapsen sieluun ja mieleen. Kiitos teille, tuonilmaisiiin jo siirtyneet pyhäkouluopettajat, että annoitte aikaanne nyt jo harmaantuneille oppilaillemme.

Me ortodoksit elämme maassamme pienenä vähemmistönä. Uskonnonopetuksen tärkeys on näin ollen meille erityisen tärkeää. On tärkeää tietää, mitä on se ortodoksinen usko ja elämä, jota edustamme. Siksi tarvitaan opetusta ja se on hyvä aloittaa jo lapsena. Kirkollisissa kodeissa vanhemmat tuntevat vastuuta lasten uskonnollisesta kasvattamisesta. Seurakuntamme ovat tunnetusti laajoja, jopa kymmeniä kaupunkeja ja kuntia käsittäviä yksiköitä. Papin ja kanttorin on mahdotonta ehtiä joka paikkaan opettamaan ja neuvomaan. Tässä tilanteessa maallikoiden apu on tuiki tarpeellinen ja vaikkapa pyhäkoulun merkeissä.

Isä tai äiti voivat koota omat ja naapurin ortodoksilapset yhteen. Nyt pidetään pyhäkoulua! Lapset kaipaavat koko ajan ohjelmaa. Siksi he mielellään tulevat koulu-leikkiin mukaan. Jos läheisyydessä ei ole muita ortodoksislapsia, toimii pyhäkoulu kyllä omankin perheen voimin. Lapset antavat arvon vanhempien yrityksille ja muistavat nämä kotona vietetyt kouluhetket vielä vanhuudessaan. Tarvitaan vain rohkeutta ja aloitekykyä.

Pyhäkoulun ohjelma voi olla varsin yksinkertainen: Alkuun sytytetään kotialttarille lampukka tai kynttilä ja veisataan Taivaallinen Kuningas. Sitten luetaan ja kuunnellaan kirjasta luettu kirkon elämään liittyvä kertomus. Sitten voidaan askarrella ja lopuksi mehutarjoilu piparien kera. Siinä kaikki. Ortodoksisten nuorten liitto Joensuusta antaa mielellään lisävinkkejä lasten ohjelman järjestämiseen ja myös materiaalia askarteluihin.

Niinpä kun kullannuru kysyy: "Äiti, mitä minä tekisin?". Äiti vastaa: "Nytpä pidetään pyhäkoulua!"

+ Panteleimon
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

The Orthodox Christians are a minority in Finland. That is why the Orthodox religious education at schools is very important to us. It is crucial to understand what is the Orthodox faith and life. Teaching must be started at a tender age.

The Orthodox Church of Finland is geographically relatively vast area with only approximately 60 000 members. Understandably it is impossible for clergymen to take care of teaching of every orthodox. Helping hand of the laity is needed. Sunday schools among the families could be a appropriate.

The scheme of a simple family Sunday school session could be as follows: Set fire to candle, sing a hymn "O Heavenly King", read a chapter from the Bible or other ecclesiastical writings, make some arts and crafts and have a snack together.

Zoja Nosova - yksi Uuden testamentin kääntäjistä koltan kielelle

Uuden testamentin käännöstyö koltansaamen kielelle on käynnistynyt viime keväänä. Koltan kieltä ei puhuta ainoastaan Suomessa, vaan myös Venäjän puolella asuvien koltansaamelaisten keskuudessa löytyy vielä kielen taitajia. Venäjällä Ylä-Tulomassa asuva Zoja Nosova on yksi Suomessa toimivan pyhiä tekstejä kääntävän työryhmän jäsenistä.

Zoja Mihailovna Nosova on syntynyt koltaperheeseen vuonna 1939 läntisen Litsa-joen varrella. Sotien jälkeen Zojan perhe asettui asumaan Tuloma-joen rannalle. Zojan kotikieli oli koltan kieli, mutta venäjänkielisessä ympäristössä hänestä kasvoi kaksikielinen. 'Äitini kautta olen kuullut ja oppinut muitakin saamen kieliä ja murteita, sillä äitini nuoruudessa ei rajoja vielä ollut ja saamelaiset kulkivat vapaasti kolmen maan välillä ja oppivat kuuntelemaan ja ymmärtämään toisten saamelaisheimojen kieliä ja murteita. Tuohon aikaan saamelaiset pitivät enemmän yhtä yli heimorajojen' - Zoja kertoo. Omasta koltan kielestä kiinnostunut Zoja keräsi aina muistiin erikoiset sanat ja lausahdukset, joita hän kuuli vanhemmalta sukupolvelta. Zoja on ollut aiemminkin mukana käännöstyössä, sillä hän käänsi venäjältä koltan kielelle satukirjan "Perheen

jousimies". Häneen on myös oltu yhteydessä suomi-koltta-suomi -sanakirjaa valmistettaessa.

"En ole aiemmin kääntänyt kirkon tekstejä, mutta otan tämän tehtävän vastaan suurella kunnioituksella, varsinkin kun kyseessä ovat pyhät kirjoitukset", Zoja toteaa. Neuvostoaikana Zojalla ei ollut mahdollisuutta kirkolliseen kasteeseen, mutta Zojan kirkolle uskollinen mummo kastoï hänet maallikkokasteella. Kirkko oli kuitenkin aina läsnä Zojan elämässä: isän ja äidin ortodoksiseen elämäntapaan ohjaavien opetusten sekä kaappiin piilotetun ikonin kautta. Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen, kun tuli mahdolliseksi olla jälleen avoimesti ortodoksi, Zoja on voideltu kirkon jäseneksi Kuolan kirkossa. Kirkkoa rakastavana ja koltan kielen erittäin hyvänä taitajana Zoja onkin mitä sopivin jäsen käännöstyöryhmään. 'Työryhmämme tarkoitus on saada käännös, jonka kieli sisältäisi mahdollisimman vähän venäjän, suomen tai norjan kielestä lainattuja sanoja. Tällä on suuri merkitys kielen säilyttämisen kannalta. Toivon, että tulevaisuudessa pääsen kuulemaan enemmän omaa kieltä kirkon jumalanpalveluksissa, sillä äidinkiellellä lausuttu rukous koskettaa sydämen sisintä syvällisimmin', Zoja toteaa lopuksi.

Haastattelun pohjalta kokosi isä Slava Skopets

Esipaimenen kiitos

Lämmin kiitos teille kaikille, jotka muistitte minua merkkipäivänäni 17.5. Nellimin kirkon ikoneihin kertyi rahaa aina seitsemään tuhanteen euroon saakka. Kiitos myös Halolanmäen ikonikatoshanketta tukeneita.

Onnittelijoihin liittyi myös Luma-tyttönen Pietarsaaresta. Värikkääseen kuvakorttiin hän on piirtänyt: "Rakastan piispaa ja ortodoksista kirkkoa".

Oulussa 11.8.2009

+ Metropoliitta Panteleimon

Syyskuun alussa (1.9.) vietetään ”kirkollista uudenvuodenpäivää”, jolloin uusi kirkkovuoden juhlapäiväkierto alkaa alusta. Tämä traditio nousee kirkon elämään Vanhan testamentin perinteestä, jossa uudenvuoden juhla sijoittui alkusyksyyn. Kirkkovuoden pyhien aikojen tarkoituksena on muodostaa elämämme ympärille rakennusteline, joka luo mahdollisuuden kehittyä ruumiimme ja sielumme hyviksi huoneenhaltijoiksi. Juhla-, paasto- ja arkipäivien vuorottelu luovat ryhtiä yksilöllisiin kilvoittelumuotoihin. Niiden ihanteena on se, että koko ihmisen elinkaari muodostuisi pyhiinvaellukseksi Jumalan kuvasta kohti Jumalan kaltaisuutta.

Kirkkovuoden alussa Ortodoksinen kalenteri ohjaa meitä lukemaan pyhän apostoli Paavalin toista Korinttilaiskirjettä. Siinä apostoli toteaa, että korinttilaisten kääntymys pakanuudesta Kristuksen puoleen oli ollut niin selkeä, että sen myönteiset hedelmät olivat kaikkien nähtävillä. Tämän vuoksi apostoli piti korinttilaisia evankeliumin työnsä kersauksena ja suosituskirjeenä (2 Kor. 1:14, 3:2). Lisäksi Paavali iloitsi muun muassa siitä, että seurakunnassa osattiin tehdä ero; katuumukseen johtavan murheen ja maailmallisen murheen välillä (2 Kor. 7:8-11). Korintin seurakunnan hengellisestä harjaantuneudesta huolimatta, Paavali näki hengen taivaalla myös tummia pilviä. Apostoli toteaa huolestuneena, että monien seurakuntalaisten kilvoituselämä (2 Kor. 12: 20 - 21) oli päässyt kapenemaan lähes olemattomiin. Uskovaisten pelastuksen tiellä kulkeminen oli joutunut uhatuksi. Niinpä hän kehottaa seurakuntalaisia itsetutkiskeluun. Syyskuun toisen päivän epistolatekstistä luemme: ”Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei, niin ette kestä koetusta.”

(2 Kor. 13:5, RK.v.1938)
Elävä uutinen, joka on Uuden testamentin sanomaa vapaasti tulkitseva teos, ilmaisee asian ytimekkäästi. ”Tutkikaa itseänne. Oletteko todella kristittyjä? Koetteko elämänsänne Kristuksen läsnäolon ja

"Taistelu merirosvoja vastaan"

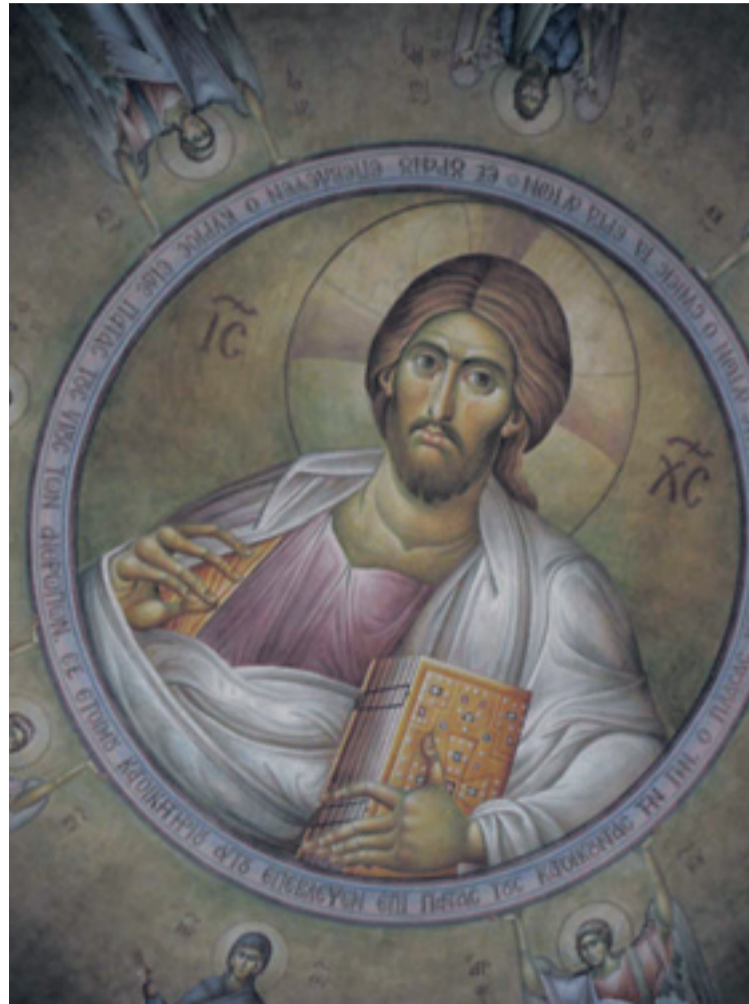
voiman? Ette kai pelkästään teeskentele kristillisyyttä?"

Askel taaksepäin

Paavalin huolenaiheella on kristilliseen ihmiskuvaan liittyvä tausta. Päästäksemme siihen kiinni, niin otamme pari askelta taaksepäin. Palaamme Raamatun alkulehdille. Kirkon opetuksen mukaan, maailman luomisen jälkeen tapahtui syntiinlankeemus. Sen seurauksena kuolema sai otteen ihmisestä. Ihminen putosi Jumalan näkemisen ja hyveellisen elämän maailmasta ”lihallisen mielen” (Room.8:5, Gal.5:16 - 25) johdettavaksi. Tämän seurauksena ihmisluonnon voimat draamatisella tavalla heikkenivät ja ihmisessä oleva Jumalan kuva myös himmentyi. Jopa ihmisen vapaaseen tahtoon kietoutui taipumus pahaan. Maailmasta tuli epätäydellinen; synnin ja kuoleman hallitsema. Joulukuun kuvattu Kristuksen syntymäluolan väri on lähes musta. Ikonitaide antaa näin teologialle värin: maailman tila ilman Vapahtajaa on synkkä. Pimeys on niin suuri, että ihmiset eivät edes ymmärrä olevansa hengellisesti sairaita ja sokeita. Onneksi kristillinen maailmankuva ei pääty tähän. Jumala rakkaudessaan antoi meille Vapahtajan. Kristuksessa meille on hankittu voitto kuolemasta ja synnin orjuudesta. Samalla olemme saaneet mahdollisuuden ihmisluonnon kehittämiseen kohti Jumalan kaltaisuutta. Viimeksi mainittu on läpi elämän kestävä prosessi, jossa ei yksikään kilvoittelija saavuta päämäärää täydellisesti. Tässä jumaloitumisen prosessissa Jumalan armovoima vaikuttaa ihmisessä parantavan lääkkeen tavoin, edistäen hengellistä kasvua. Kristityn kehityssuunta on selvä: ”Älköön siis synty hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille.” (Room.6:12)

Lisääntyvä luottamus Kristukseen

Palaamme takaisin Korintin seurakuntaan. Varhaiskirkon kristityt oli yhdistetty kas-teessa Vapahtajaan, mutta seurakuntalaisten kilvoitus-

Kristus Kaikkivaltias. Kattomaalaus Apostoli Andreaan kirkossa Patraksessa. Kuva: Tuula Hakamies

tien kulkemisessa oli toivo-misen varaa. Tämän vuoksi Paavali vakavasti tiedustelee heidän sisäistä suhdettaan Herraan. Kristityn ”normaalin perustilaan” kun nimittäin kuuluu Kristuksen läsnäolon kokeminen. Tämä todellisuus oli häiriintynyt ja apostoli ei ollut tyytyväinen hengelliseen taantumiaan. Pyhä Gregorios Siinailainen huomauttaa, että kun uskovainen alkaa kokea Kristuksen läsnäoloa ja voimaa elämässään, niin hänen seuraava keskeinen tehtävänsä on pyrkiä vähintäänkin säilyttämään löytämänsä armovoiman vaikutus, mutta vielä mieluummin, saada se voimistumaan. Tämä on tärkeää siksi, koska myös eksyttäviä voimia on liikkeellä. Pyhä Gregorios tulkitsee Paavalin sanan: ”Ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä”, Korintin uskoviensa nuhtelemiseksi. Nämä eivät Gregorioksen mukaan tunteneet Jumalan armon toimintaa. Johannes Krysostomos on samoilla linjoilla: ”Paljon kilvoittelua ja aikaa näet tarvitaan, että vihollinen saadaan heitetyksi ulos ja Kristus pääsee asumaan meihin.”

Sisäiset pelurit kuriin

Kun pyhittäjä Markus As-

keetti tulkitsee mainittua epistolatekstiä, hän alleviivaa sitä, että kristityn tulisi tuntea Kristuksen ”asuvan itsessään.” Hän korostaa, että vain Pyhän Hengen armotoiminta voi lisätä ihmisessä luottamusta Kristukseen ja samalla päästää kilvoittelijan sisälle taivasten valtakunnan salaisuuksiin. Paheellinen elämä tai hengellinen välinpitämättömyys voivat muodostua esteiksi armon toimintakentälle ihmisessä. Samalla Jumalan kuvan kirkastuminen jää vajaaksi ja prosessi Jumalan kaltaisuutta kohden kasvamisesta näivettyy. Pyhittäjä Johannes Karpathoslainen muistuttaakin Paavalin kehotuksen äärellä, että uskovaisen sisäiseen maailmaan on mahdollista kehittyä ”sydämen taivas”, jolloin Jumalan voima voi häiriöttömästi toimia ihmisessä. Näin syvälliseen hengenkantajuuden tilaan pääseminen, vaatii jatkuvaa Kristuksen puoleen kääntymistä sekä kilvoituselämän aktiivisuutta, sillä sisällämme olevat ”merirosvot ja pelurit” pyrkivät jatkuvasti estämään asettumistamme sisällämme olevaan Kristuksen majaan.

Hengen oikea käsi

Kirkkovuoden alussa esille tuleva Korinttilaiskirjeen

teksti muistuttaa siis meitä kristityn peruskutsumuksesta. Se myös pysäyttää tutustumaan Jumalan armovoiman toimintaan ja pyrkimään siitä osalliseksi. Munkkien Kallistoksen ja Ignatioksen ohje tähän pyrkimykseen on selkeä. ”Käsitlemme – täydellistä koko olemuksen läpitunkevaa (armovoiman) valaistusta, jollainen sanoin kuvaamattomalla tavalla tuli apostolien johtomiesten osaksi, kun he nousivat yhdessä Jeesuksen kanssa Taaborin vuorelle. Siellä he kokivat todella autuaallisen muutoksen: Kaikkeinpyhimmän Hengen oikea käsi teki heidät otollisiksi näkemään luonnollisilla silmillään näkymättömän valtakunnan ja jumaluuden. Heidän silmänsä olivat näet jotenkin hengellistyneet ja jumalallistuneet. - - Hengellinen työskentely - - se koskee koko olemustamme.”

Jukka Mäntymäki
Hiippakuntasihiteeri

Haettavaksi julistetaan

Oulun seurakunnan kirkkoherran työsopimus-suhteinen toimi

Hakijan tulee täyttää ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 132 §:n mukaiset kelpoisuusehdot. Palkkaus määräytyy ortodoksisen kirkon työehtosopimuksen mukaisesti. Toimi sijoittuu vaativuusryhmään 11, jonka peruspalkka on tällä hetkellä 2966,45 euroa kuukaudessa. Tämän lisäksi maksetaan henkilökohtaisena palkanosana enintään 50 prosenttia tehtäväkohtaisesta peruspalkasta.

Kirkkoherran toimi täytetään 1.4.2010 alkaen, mutta toivotaan, että uusi kirkkohera toimisi aluksi edeltäjänsä vuosilomasijaisena ajalla 1.1.-31.3.2010.

Hakemukset, joista käy ilmi asianmukainen koulutus, tulee osoittaa ja toimittaa Oulun hiippakunnan piispalle (Nummikatu 30 B 16, 90100 Oulu) viimeistään 30.9.2009.

Oulussa 18.8.2009

Oulun metropoliitta
Panteleimon

Opetusministeri Henna Virkkunen asetti työryhmän valmistelevaan ehdotuksia perusopetuksen tuntijaoksi. Kuopion kaupunkilehti uutisoi keväällä, että työryhmässä olisi jo alustavasti keskusteltu uskonnon opetuksen karsimisesta. Viime kesän aikana tiedotusvälineet puolestaan tulkitsivat opetusministerin puheita muun muassa siten, että ministeri haluaisi korvata uskontotunnit uskontotiedolla.

Tämän johdosta Suomen ortodoksisten opettajien liitto (SOOL) julkaisi heinäkuun puolella välissä oman lehdistötiedotteensa. Opetusministeri Virkkunen reagoi tähän ja vakuutti antamassaan vastauksessa, ettei hän ole tehnyt minkäänlaista avausta suhteessa uskonnonopetukseen. ”Itse en näe suurta tarvetta muuttaa nykyistä uskonnonopetusta”, ministeri totesi.

Yhteiskuntamme on nopeassa moniarvoistumiskehityksessä. Suomen uskonnollisen homo-geenisuuden tilalle on tullut uskontojen kirjo. Toistaiseksi maahamme on saapunut eniten kristittyjä. Toisella sijalla ovat muslimit. Koululaitos palvelee myös uskontottomia elämänkatsomustiedon opetuksella. Maamme uskonnollisen kartan muuttaessa muotoaan, niin valtiovalta, kuin koululaitoskin, joutuvat toimimaan yhä useampien intressien välissä. Globaalisuuden tuulien puhaltaessa on kuitenkin hyvä muistaa, että uskonto on myös hyvä kotouttaja.

Miten sitten muuttuvan yhteiskunnan todellisuus ja hallintotahojen päätökset vaikuttavat Oulun hiippakunnan alueen uskonnonopettajien elämään? Kartoitin tätä asiaa haastatteleamalla artikkelia varten kolmea uskonnonopettajaa. Opettaja *Alfia Harju-Säntti* on syntyperältään venäläinen ja tullut Suomeen avioliiton kautta. Opettajakoulutuksen hän suoritti Venäjällä ja täydensi niitä tarvittavilta osin Suomessa. *Alfia* kiertää opettamassa Seinäjoen seudulla. Uskonnon lehtori *Kirsi Naakka-Rautiainen* kiertää vastaavissa tehtävissä Oulun kaupungissa ja *Piia Rötkin* hoiti uskonnon opettajan tehtäviä Oulun seudulla vuosina 2007-2008.

Kouluissa monikulttuurisuus on arkea

Opetusalan ammattilaiset painottavat sitä, että koulut

Uskonnonopettajan salainen ase: Aku Ankan rekisterinumero

Opetustuokio lapsille toukokuunauksen yhteydessä Kaimuussa. Valokuva: Reijo Marjomaa.

suhtautuvat ortodoksiseen uskonnonopetukseen myönteisesti. Muista havainnoista ensimmäinen on se, että kirkkomme jäsenistön maallistuminen on nähtävissä myös koulun oppilasaineksessa. ”Monen koululaisen kohdalla tietämys oman kirkon elämästä on hyvin ohutta. Useiden ortodoksilasten uskontokasvatus alkaa vasta koulussa”, *Kirsi* kuvailee tilannetta. Tästä huolimatta sydämet ovat oman kirkon asialle hyvin avoimina. Etenkin alakoululaiset odottavat aivan erityisesti koululaisjumalanpalveluksiin pääsemistä. ”Kirkossa he tapaavat myös muita ortodokseja ja sekin on tärkeää”, *Kirsi* lisää.

Toiseksi, opetusryhmien kokoonpanojen mutkikkuus mietityttää opettajia. Hyvin eri-ikäiset oppilaat sijoitetaan samaan uskonnonopetusryhmään ja kun joukossa on mukana myös monikulttuurisuuden haasteet, niin opettajan ammattitaito joutuu monipuoliseen testaukseen. Esimerkkinä *Piia* mainitsee erään opetusryhmän, jossa oli 17 oppilasta ja se muodostui 7-13 vuotiaista. Kolmantena havaintona tulee maahanmuuttajalasten, kieliongelmat. ”Siitä seuraa usein sekä opettajan, että oppilaan turhautumista tunneilla. Onneksi lapset oppivat nopeasti suomen kielen”, *Kirsi* toteaa. Vaikka maahanmuuttajalaps

tuovat eloa koulumaailmaan, niin kieliongelmat ovat arkea. Ne tuovat opettajille ongelmia, niin kokeiden, kuin tehtävienkin laatimiseen. ”Aikaa vei usein se, että maahanmuuttajalapsille joutui suomentamaan suomea, jotta tehtävä tai asia tulisi ymmärretyksi”, *Piia* muistelee.

Näkökulmia maahanmuuttajien kotoutumiseen

Suomalaisissa kouluissa olevista maahanmuuttajaoppilaista selkeästi suurin ryhmä muodostuu venäjän kieltä puhuvista lapsista. Kun heidän kohdallaan kieliongelmat on saatu ylitettyä, he osoittautuvat pääsääntöisesti kohteliaiksi ja kurinalaisiksi oppilaisiksi. *Alfia* itse syntyperäisenä venäläisenä muistuttaakin, että Suomeen saapuvat rajanaapurimme ovat pääsääntöisesti saaneet kasvatuksensa Neuvostoliiton aikana. ”Ateismi vaikuttaa edelleenkin ja sen vuoksi usein venäläisperheissä on aivan sama mihin uskontoon lapsi kuuluu. Heidän tietämyksensä kirkon elämästä on hyvin vaatimatonta, ei ihan nollassa, mutta melkein.” Venäläisissä lapsissa hän näkee sen sijaan toivoa, sillä he ovat avoimia ja kiinnostuneita kirkosta ja pitävät jumalanpalveluksista.

Alfia haluaa myös korostaa,

että venäläisiä maahanmuuttajaperheitä löytyy moneen lähtöön. Minkäänlaista prototyyppiä ei näissä asioissa ole. Joissakin kodeissa, missä on normaalia enemmän kirkollista tietämystä, nousee helposti esille myös kansallismieliset asenteet. ”Näiden perheiden aikuisilla on kielteinen suhtautuminen Suomen ortodoksiseen kirkkoon. Syynä on se, että me kuulumme Konstantinopolin patriarkaattiin. Olen huomannut, että sama asenne tulee esille myös heidän lapsissaan. Olen yrittänyt koulussa selittää venäläislapsille, että ortodoksinen kirkko jakautuu eri patriarkaatteihin, eivätkä kaikki kuulu Moskovan alaisuuteen mutta kansallismieliset tunteet näyttävät olevan lujassa.”

Kirsi taas kertoo, että Oulussa ei ole tavattavissa patriarkaattien välistä kilpailuttamista. Sen sijaan pääsiäisen eriaikaisuus herättää joissakin venäläislapsissa kriittisiä huomautuksia. ”Teillä vietetään pääsiäistä väärään aikaan”, saattaa kuulua lasten suusta. Suurin osa venäläisistä maahanmuuttajista ei kuitenkaan ole kiinnostunut kirkkopolitiikasta vaan haluaa integroitua mahdollisimman nopeasti suomalaiseen valtaväestöön. ”Tämän vuoksi he joskus miettivät sitä, että kannattaisiko heidän liittyä luterilaiseen kirkkoon. Näin heidän tilanteensa helpot-

tuisi maassamme vallitsevan uskonnollisen tilanteen suhteen”, *Alfia* kertoo.

Arvot, rukous ja netti

Piia kertoo, että toimiessaan ortodoksina uskonnonopettajana, hän aloitti tai lopetti uskontotunnin rukouksella tai laululla ikonin edessä. Myös kirkkoveisujen opettelu kuului oppituntien sisältöön. ”Ortodoksinen uskonnonopetus on mielestäni tunnustuksellista ja sidoksissa kirkon traditioon. Mielestäni tämän tulee myös näkyä oppitunneilla.” *Piian* mielestä suvaitsevassa koulukulttuurissa pitää olla mahdollisuus myös kristittyjen tunnustuksellisuudelle. Jos tilaa annetaan niin uskonottomien oppilaiden, kuin muidenkin uskontojen arvojen ilmaisemiselle, miksi kristittyjen pitäisi olla traditioonsa nähden värittömiä!

Koulumaailma seuraa myös tekniikassa aikaansa. Se panostaa entistä enemmän tietotekniikan suomiin mahdollisuuksiin. ”Se masina on monelle nuorelle jo itsessään motivoiva tekijä”, *Piia* toteaa. Kirkko voisi hänen mielestään panostaa voimakkaasti nettipalvelujen tuottamiseen. ”Tuleva polvi elää täysin nettissä”, hän muistuttaa.

Ankkalinnan tapahtumat muistisäännöksi

Uskonnonopettajan työssä eräs merkittävä asia on herättää innostusta opetettavaan asiaan. Asioiden muistamisen helpottamiseksi opettajat ottavat kiinnekohtia oppilaiden omasta elämäpiiristä. Joskus oppilaat itse oivaltavat yhdistää asioita. Eräs oppilasoivallus on mm. *Aku Ankan* syntymä- eli munintapäivä 13.3., josta tulee myös hänen autonsa rekisterinumero 313. Tämä numerosarja on hyvä muistisääntö vuodelle, jolloin lakkasivat varhaiskirkon kristittyjen vainot. Tämän tapahtuman muistaminen puolestaan liittyy kirkkovuodessa Kaikkien pyhien sunnuntaihin, jolloin muistellaan niitä marttyyreita, jotka kuolivat noiden vainojen aikana.

Uskonnon opetuksesta on kuultavissa lisää Yle Radio 1:n ”Napit vastakkain” -ohjelmassa 16.9. klo 17.20. Aiheena on: ”oman uskonnon opetus vastaan uskontotieto”. Väittelemässä ovat Elokuvasäätiön toiminnan johtaja *Irina Krohn* ja Suomen ortodoksinen kirkon kasvatusasiain koordinaattori *Sirpa Okulov*.

Jukka Mäntymäki

Kesän 2009 tapahtumia Pohjois-Lapissa

Nellimin kirkon praasniekka

Kesän juhlat avasi Nellimin Pyhän Kolminaisuuden ja Pyhittäjä Trifon Petsmolaisen kirkon juhla helluntaina. Palveluksen toimitti isä Mikko Sidoroff kanttori Erkki Lumisalmen ja kirkkolaulajien avustamana. Kirkolta vaellettiin ristisaatossa lähes kahden kilometrin pituinen matka Inarijärven rantaan, jossa toimitettiin vedenpyhitys. Praasniekkaa jatkettiin Nellimissä sijaitsevan, seurakunnan omistaman kolttatilan pihamaalla. Tarjoiluista vastasi Nellimin Ruokapalvelujen Ritva Kytölä. Tilan ovat aikanaan seurakunnalle testamentanneet Darja ja Boris Jefremoff ja sitä on mahdollisuus vuokrata loma- ja virkistyskäyttöön.

Saamelaisten kirkkopäivät Inarissa

Saamelaisten kirkkopäiviä vietettiin Inarissa 11.-13. kesäkuuta 2009. Vieraita oli saatu niin Norjan, Ruotsin kuin Venäjänkin saamelaisalueilta. Kirkkopäivien päätapahtumat seminaareineen järjestettiin Inarin kirkonkylään pystytetyssä suuressa laavukirkossa. Lapin ortodoksisen seurakunnan toimesta järjestettiin liturgiapalvelus Pyhän Nikolaoksen kirkossa Ivalossa ja rukouspalvelus Pyhien Boriksen ja Glebin tsasounassa Keväjärvellä. Ivalon liturgiapalveluksen toimitti Oulun metropoli-liitta Panteleimon papiston avustamana. Samalla juhlistettiin kolttien entisen luottamusmiehen Sergei Kp. Fofonoffin 70-vuotispäivää. Palvelukseen osallistui Lovozeron alueen kolttasaamelaisia ja Piispa Per-Oskar Kjolaas Norjasta. Rukouspalveluksen Keväjärvellä toimitti rovasti Kauko Makkonen. Lämminhenkinen ja ohjelmantäyteinen teeilta lovozerolaisvieraiden kanssa Keväjärven tsasouanmäellä päätti lauantain ohjelman.

Kirkkopäivien seminaari- osuudella esitteli kanttori Erkki Lumisalmi Koltta-

Ristisaatto Nellimissä helluntaina 2009.

saamelaisten seurakuntaelämää, Jelena Porsanger Venäjän ortodoksikirkon historiaa 1500-luvulta 1900-luvulle ja Jakov Juškov Saamelaisten uskoa tämän päivän Venäjällä. Tapahtuman yhteydessä esillä oli myös ikonien ja ortodoksisten kirkkoteistiilien näyttely.

60 vuotta Nellimin jälleerakentamisesta

Paldlūvāi - Pualdi – Rinnakkain – näyttely Nellimin

kerhotalolla avattiin 25. kesäkuuta. Näyttelyn siunasi rovasti Kauko Makkonen. Näyttely on osoittautunut nellimiläisten itsensä, heidän kesävieraidensa, muiden inarilaisten ja kesämatkailijoiden – niin kotimaisten kuin ulkomaistenkin matkailijoiden – mainioksi kohtaamispaikaksi. Näyttelyssä on voitu tutkailla kylän lähihistoriaa sekä valokuvien, taide- teosten että museoesineiden kautta. Kuvia on tunnustettu ja paneuduttu nellimiläisten sukujen vaiheisiin kuvien

innoittamana.

Esillä näyttelyssä on Matti Saanion, Jorma Purasen ja Jouni Helanderin valokuvia Nellimin alueelta eri vuosikymmeniltä. Myös opettaja Sylvi Ahlqvist on kuvannut kylää ja sen asukkaita pitkän työuransa aikana 1940-luvulta aina 1980-luvulle. Näyttelyn museoesineet ovat Saamelaismuseo Siidan kokoelmiin kuuluvia esineitä Nellimin alueelta sekä yksityisten nellimiläisten näyttelyyn lainamia esineitä.

Pyhien Boriksen ja Glebin tsasounan juhlaa ristisaattoineen ja vedenpyhityksineen vietettiin Keväjärvellä.

Näyttely oli avoinna Trifon Petsamolaisen pyhiinvaellukseen ja Koltta-asutuksen 60-vuotisjuhliin asti.

Pyhien Boriksen ja Glebin tsasounan juhla Keväjärvellä

Keväjärvellä vietettiin ensimmäisen kerran kylän tsasounanjuhlaa 23.-24. heinäkuuta. Palvelukset toimitti kirkkoherra Vacheslav Skopets Rovaniemeltä ja rovasti Kauko Makkonen Ivalosta. Tsasouanmäeltä käveltiin ristisaattonaedsmenneitten keväjärveläisten Eudokia ja Omeljan Afanasjeffin piha- piiriin, Keväjärven rantaan, jossa suoritettiin vedenpyhitys. Praasniekkaa jatkettiin yhteisellä kahvi- ja teetuo- kiolla tsasouanmäellä. Niin Keväjärven praasniekkaa kuin muitakin pohjoisimman Lapin kesätapahtumia on suosinut erinomaisen kaunis sää.

Teksti ja kuvat:
Irja Jefremoff

Osta oma tuoli!

Oulun katedraalin viereen joulukuussa valmistuvan seurakuntakeskuksen kalustamista on mahdollista tukea osallistumalla "yleisön pyynnöstä" järjestettävään tuolikampanjaan. Yksityiset ja yhteisöt voivat hankkia haluamansa määrän nimikkotuoleja. Yksi tuoli maksaa 100 €.

Maksu Oulun ortodoksisen seurakunnan tilille 1.11.2009 mennessä. Viitteeksi merkitse "Tuoli" ja lahjoittajan nimi.

Mikäli varoja kertyy yli tuolitarpeen, käytetään ne muihin kalustohankintoihin. Lahjoittajien nimet julkistetaan Paimensanomissa. Lahjoittajien nimestä on nähtävissä myös seurakuntakeskuksen ilmoitustaululla sen siunauksen yhteydessä.

Monien puolesta,

Isä Raimo Kiiskinen

Kulttuurisesti rikas praasniekkakesä Kainuussa

Pyhittäjä Andrei Rublevin praasniekka

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kesäkauden praasniekkatapahtumat ovat perinteisesti alkaneet heinäkuun neljännen päivän Pyhittäjä Andrei Rublevin, nerokkaan venäläisen ikonimaalarin muistopäivän liturgialla, vedenpyhityksellä ja päiväjuhlalla Sotkamon Petäjävaarassa. Lavastaja *Ralf Forsströmin* arkkitehtonisesti suurenmoisen pohjoisvenäläistyylinen hirsikirkko luo koskettavan taustan tapahtumalle, jonka hengellisestä johtamisesta jälleen vastasi metropoliitta *Panteleimon*.

Itse praasniekkajuhla pidettiin taiteilijan hienon hirsihuvilan salissa, jolle kulttuurihistoriallista syvyyttä antavat lukuisat hienostuneet aasialaisen kulttuurin esineet ja veistokset. Tapahtuman runollisesta annista vastasi FM *Leenakaisa Sonny*, joka tulkitse *Anna Ahmatovan* runoutta. Juhlan pääpuheessa Kuhmon kaupungininsinööri *Hannu Huotari* valotti itäisen ortodoksisen kirkkoarkkitehtuurin varhaisimpia Lähi-idän alueella syntyneitä muotoja ja rakensi kehityslinjan aina pohjoisen hirs- ja kiviarkkitehtuurin sekä suomalaisen jälleenrakennuskauden arkkitehtuuriin asti. Hänen luennossaan oli erityisen kiinnostavaa se, miten hän tarkasteli mm. Suomessa viime aikoina kriittisesti arvostellun arkkitehti *Vilho Suonmaan* kirkko- ja tsasounarakennuksia ennakkoluulottomasti ja myönteisessä hengessä.

Helsingin Modernin taiteen museon, Kiasman, tervehdyksen juhlaan toi sen nykyinen johtaja, ensimmäistä kertaa taiteilija *Ralf Forsströmin* praasniekkajuhlaan osallistunut *Berndt Arell*. Hänen puheenvuoronsa sisälsi vaikuttavia havaintoja, joista eräs tärkeimmistä oli äskettäin Helsingissä järjestettyyn Athos-vuoren ikoni- ja sakraaliesineistöön liittynyt yhteistoiminta *Ralf Forsströmin* kanssa ja näin avautunut yhteys Kreikan Athos-vuoren rikkaaseen hengelliseen ja taiteelliseen kulttuuriperintöön.

Sotkamon kunnanjohtajan *Petri Kainulaisen* tervehdys oli lämminhenkinen ja osoitti, miten syvät juuret hänellä on karjalaisortodoksisen hengellisyyteen. Hän viittasikin muutama viikko sitten järjestettyyn yhteiseen in-

Kristuksen kirkastumisen praasniekka Kajaaniassa. Ristisaatto on kulkenut vedenpyhitykseen Vuohenkijoen rantaan. Valokuva: Jukka Mäntymäki.

formaatiotilaisuuteen, jossa Sotkamon ev.lut. kirkkoherra *Erkki Marin* ja isä *Pentti Hakkarainen* johdattelivat häntä kainuulaiseen hengellisyyteen Sotkamon seurakunnan suurenmoisen Rytilanden leirikeskukseen tiloissa.

Kuivajärven proasnikka

Kuivajärven Proasnikka seuraavana viikontaitteena 11.-12. heinäkuuta oli muodoltaan suppea, koska nyt Onttoni Miihkalin leirikeskukseen ei järjestetty leirikristinoppikoulua. Tähän vaikutti ennen muuta se, että kesällä 2010 järjestetään jälleen leirikristinoppikoulu Kreikassa, Thessalonikin alueella ja Kainuun ortodoksinuoret ovat oppineet arvostamaan näitä kulttuurisesti antoisia leirejä. Metropoliitta *Panteleimon* johti palvelukset. Proasnikkajuhlissa esiintyivät Huovisten sukuseuran jäsenet ja perinteisesti paikalla oli myös Kalevalan (Uhtua) alueen esiintyjä. Lasten ja nuorten tanssi- ja lauluesityksissä hämmensi tunnelmaa amerikkalaistyylisten fox-trottien henkeen muokatut laulelmat ja asut, tosin mukana oli suurenmoisen herkästi kantelemusiikkia esittänyt nuorukainenkin.

Kuivajärven Proasnikan itse-oikeutettu henkinen keskuksahamo on Johannes *Huovinen*, jonka kodin läheisyyteen Hietajärvelle Kuhmon Juminkekosäätiö on rakennuttanut hienon hirsisen perinnetalon.

Pesiön praasniekka

Pesiön Praasniekkaa vietettiin 25.-26.7. Joensuun piispa *Arsenin* johdolla jo 25. kerran. Praasniekan ohjelmisto oli jälleen taiteellisesti hyvin tasokas ja siihen sisältyi mm.

piispa *Arsenin* maalausten näyttely ja helsinkiläisen kalevalaista sanastoa ja laulutyyliä taidolla seuranneen *Ehivaija* ryhmän esiintyminen. Juhlapuheen piti rehtori *Lippo Vester*. Juhlapuhe sisälsi hyvin kiinnostavia tietoja merkittä-

vistä Pesiön kylän asukkaista: kauppias *Venja Niemestä* ja *Ryysyrannan Jooseppi-romaanin* esikuvasta.

Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekka

Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekkaa vietettiin metropoliitta *Panteleimonin* johdolla elokuun 8.-9.päivänä. Perinteisesti juhlaturgiaa seurasi ristisaatto Vuohenkijoen linnasaareen ja vedenpyhitys, jonka historialliset juuret palautuvat ensimmäisen vuosituhannen seurakuntien ylläpitämien sairaaloiden ja hoitokotien virtaavan veden tai lähteen äärellä sijainneitten tilojen vedellä vihmomiseen. Bakteereista ja viruksista mitään tietämättömät sairaalatyöntekijät oivalsivat puhtaan veden keskeisen merkityksen sairaan ihmisen hoitamisessa. Praasniekkajuhlissa Seurakuntasalissa käytti puheenvuoron Kajaanin Suojärveläisten puheenjohtaja, Kajaanin Lukko Oy Helatalon toimitusjohtaja *Matti Tikkinen*.

Isä Pentti Hakkarainen

Pyhä kosketti, puhutteli

*Hauras, kalpea, rakastettu paimenemme isä Paavali
näki hailakoilla silmillään meitä kauemmaksi, tuolle puolen.
Hänestä levisi ympärille valo, pyhä hyvyys.*

*Kerrottiin; hän väsymättä valvoi, rukoili,
paastosi, teki kaikkensa johtaakseen laumansa Jumalan eteen
todellisen avun luo.*

*Piispallisen liturgian aikana harmaa tsasouna valostui.
Avoimen akkunan takana kalahteli karjan kello.
Suvinen nüitty loimusi tulussa.
Korkeuksissa helisi tauoton laulu
Hyväntuoksuinen rukous kohosi taivaisiin.
Kuinka voisin unohtaa tuon hetken?*

*Valkeassa asussaan paimenemme oli kuin pyhimys,
todellinen Jumalan lähetti. Yht' äkkiä aloin näkyjä nähdä.
Olin kuin pakeneva Jaakob Kuivajärven kylän Beetelissä.
Vierelläni rukoilivat runoniekat, starinan sanojat,
itse Domna, Karhusen Moarie, Sulmaniemen Outi, Vasili ja Toarie-täti;
Nikolait, Miikkulat, Miinat;
kuulut karhun kaatajat, veren salpaajat, taikojen taitajat;
kalevalaisen maailman mahtimiehet.*

*Valaistuin, ilostuin, Pyhä kosketti, puhutteli:
- Tämän maallisen menon keskellä voit löytää poloinen
vielä jotain parempaa, jalompaa, kauniimpaa, sanoin selittämätöntä,
jota sinun tulisi ainoastaan tavoitella.*

Veikko Huotarinen

Sotkamon kamarikuoro teki kesäkuun ensimmäisellä viikolla 2009 Kreikkaan suuntautuneen kulttuuri-matkan.

Matkakohteina olivat Ateena, Peloponnesoksen Patras sekä Korintinlahden pohjoisrannikolla ylhäällä vuorella sijaitseva bysanttilaisen tyylin parhaimmistaan koko Kreikassa kuuluva pyhittäjä Luukkaan luostari (Hosios Loukas).

Matkanjohtajana kuoron puolesta oli Väinö Sirviö. Kajaanin kirkkoherra Pentti Hakkarainen ja arkkimandriitti Andreas Larikka Helsingistä johdattivat matkalaiset Bysantin historiaan.

Ateenassa oli mahdollisuus tutustua Akropolisin museoalueeseen sekä ainutlaatuisen Benaki-museoon jossa on näytteillä esineistöä kaikilta historiallisilta kausilta. Sen on perustanut yksityinen Benaki-perhe joka on omin varoin kerännyt museoesineistön. Siellä on myös upea ikonitaiteen osasto jossa isä Pentti Hakkarainen johdatti meidät kiinnostavalla tavalla hoitavan ikonin maailmaan. Erityisesti mieleen jäi kaunis Pyhä Kolminaisuus-ikoni joka kauniilla ja hellällä tavalla puhuttelee katselijaa. Lähes vastakohdan muodostivat

Sotkamon kamarikuoro Kreikassa

Sotkamon kamarikuoro Pirkko Kupiaisen johtamana Pyhän Barbaran kirkossa Hosios Loukasin luostarissa. Valokuva Tuula Hakamies.

eräät venetsialaistyyliiset ikonit, joissa Kristuksen kasvot oli esitetty suorastaan julman näköisiksi.

Ateenassa kävimme muutamassa vanhassa bysanttilaistyyliisessä kirkossa mm. Kapnikarean pienessä kirkossa joka on 1100-luvulta.

Peloponnesoksella lähellä Nafplionin kaupunkia sijaitsee pieni ja viehättävä Tolon rantakylä, jonne kuoro siirtyi muutamiksi päiviksi. Sieltä

käsin tehtiin retki Patraksen kaupunkiin jossa isä Andreas vei ryhmämme pyhän apostoli Andreaan kirkkoon. Siellä meidät otti vastaan rovasti, kirkkoherra ja Patraksen kirkollisen lukion rehtori Nikolaos G. Skiadaresis. Hän esitteli meille kirkkoa sekä pyhäinjäännöksenä säilytettävän apostoli Andreaan kallon sekä apostolin marttyyrikuoleman vinon ristin palasia. Kuoro lauloi kauniisti tunnelmaan

sopivia hymnejä Pirkko Kupiaisen johdolla.

Bussimatkojen aikana kohteiden välillä isä Pentti esitteli Bysantin perintöä sekä valotti hengellistä elämää ja sielunhoitoa varhaiskirkon aikana. Tämä perintö kantaa hoitavaa ja lohduttavaa voimaa meidän aikaamme asti.

Yhdeksi matkan kohokohdaksi muodostui Korintinlahden pohjoisrannikolla ylhäällä vuorilla sijaitseva paikalliselle

pyhittäjä Luukakselle pyhitetty bysanttilaistyylinen luostari jota alettiin rakentaa 1000-luvulla. Täällä meidät otti vastaan luostarin esimies arkkimandriitti Krysanthos. Pyhittäjä Luukas tuli tunnetuksi hoitavasta ja parantavasta sanomastaan. Hän aloitti luostarin rakentamisen, joka saatettiin päätökseen hänen jo kuoltuaan. Sekä kauniin ja hyvin säilyneen bysanttilaisen arkkitehtuurinsa puolesta mutta ennen kaikkea ainutlaatuisen ja hyvin säilyneiden mosaiikki-ikoniensa ansiosta tämä luostari luetaan aikansa huomattavimpiin nähtävyyksiin koko Kreikassa. Täällä Sotkamon kamarikuoro lauloi myös ja tuntui kuin olisimme siirtyneet hetkessä Bysantin aikaan.

Tolon hotellissa juhlimme illalla marsalkka Mannerheimin syntymäpäivää ja puolustusvoimiemme lippujuhlapäivää. Kun kuoro oli juhlallisesti laulanut Suomen laulun ja everstiluutnantti Juha Pelkonen pitänyt kauniin juhlapuheen, hotellin englantilaiset vieraat ja kreikkalaiset ystävämmme tulivat onnittelemaan Suomea ja suomalaisia juhlan johdosta.

**Eero Hakamies
Helsinki**

Kalajokilaakson Tiistaiseuran pyhiinvaellus itäiseen Karjalaan

Lähes 17 tunnin, noin 800 kilometrin matka läpi aamu-unisen itäisen Suomen sekä valtakuunanrajan ylitys.

Ylivieskasta lähtenyt kyyti vei meidät Svirskojeaan lähelle Nurmoilaan Aleksanteri Syväriläsen luostariin. Kiuruveden kirkossa isä Antero Petsalo piti jumalanpalveluksen ja siunasi vaellukselle lähtevät.

Rajamuodollisuuksista selvittyämme seurasimme opastetta jossa luki kyrillisiin kirjaimin Onega (Aunus). Lähellä Sortavalaa kalliorantainen Kirjavanlahti herättää ihastusta. Onhan kyseessä jääkauden ainutlaatuinen luomus matalarantaisen Laatokan luoteisosassa.

Salmin ortodoksisen kirkon rauniolla nousi esiin seudun värikäs menneisyys. Kaupankäynti oli vilkasta. Laivat kuljettivat kalaa, puutavaraa ym. ja toivat paluumatkalla teollisuustuotteita. Salmilaisen suurliikemiehen Hosainoiffin hauta kertoo menneestä loiston ajasta. Tulemajoen itärannalla oli luterilainen kirkko, joka tuhoutui Talvisodassa. Tarton rauhan jälkeen

Salmi jäi syrjäkulmaksi, mutta 1930 taloudellinen nousukausi käänsi paikkakunnan uuteen ripeään nousuun. Nykyinen Salmi on jäänyt kehityksessään mm. teollisuuskeskus Pitkärannan varjoon. Sodan uhrien muistoksi on pystytetty suomalaisten ja venäläisten yhteinen muistomerkki Tulemajoen rannalle Sortavala-Aunus tien varteen.

Manssilasta Rajakontuun siirryttäessä mielessä värähti: Olemme siirtyneet Aunuksen laakiolle. asumukset ovat jokien varressa. Multavat pellot odottavat muokkaajia. Mitä mahdollisuuksia ne tarjoaisivatkaan maataloudelle.

Matka jatkui 500 vuotta vanhaan Syvärin luostariin. Neuvostoajana luostarin suojissa toimi mielisairaala ja sopeutumattomien lasten koti. Onpa sen suojiin joutuneet järjestelmän kanssa ristiriitaan joutuneet henkilöt. Vanhinta osaa, jossa sijaitsee Pyhän Kolminaisuuden kirkko, kunnostetaan parhaillaan. Kirkko ympäristöineen on jo häkellyttävän niin rakennuksiansa kuin ympäristönsäkin puolesta. Sijainti kahden järven välissä, taustana koskematon metsä, saa nykyihmisen vain arvailemaan millainen rauhan sija on tämä

luonnonpyhäkkö satoja vuosisatoja ollut.

Aunuksen Suurselän kylänäkymä oli ainutlaatuinen. Talojen päädyt olivat tielle päin. Asuntotilan jatkona olivat karjan tilat sekä lato. Ikkunan kehykset oli koristeltu puuleikkauksin, mikä on osoitus paitsi taidosta ja kauneudentajusta myös vauraudesta. Kaikki aika ei kulunut toimeentulon hankkimisessa, vaan aikaa jäi myös luovaan työhön.

Vesojärven luostari on kauniin, samannimisen järven niemikkeessä. Uuden tiilimuurin takaa löytyy kirkko, joka on palvellut elokuvateatterina, mutta nyt palautettu palvelemaan alkuperäiseen tehtäväänsä. Korkealla mäellä seisova ja kauas järvelle näkyvä upea rakennus on kokenut myös kirkko tanssiali ja nyt palautettu sekä vihitty jälleen kirkoksi. Interposolkan metsätyöleiri kertoo tarinaa suurin toivein tänne saapuneista Kanadan suomalaisista sekä Talvisodan aikana taistelujen jalkoihin jääneiden salmiläisten ja Hyrsylän mutkan asukkaiden kokoamispaikka. Heidät palautettiin Suomeen keuhkautta 1940.

Lähes 300 000 asukkaan Petroskoi osoittautui mie-

lenkiintoiseksi. Menneestä loistosta kertoi hotellimme nimitaulu: Svernaja. Edelleenkin näkyi huonosti maalilla peitetty Poh, mikä kertoi alkuperäisen nimen olleen Pohjola. Kadun vastakkaisella puolella olevan puurakennuksen matkatoverini havaitsi muistuttavan pohjalaista nuorisoseuraa. Ja kas, rakennus olikin vuodelta 1938 kanadan-suomalaisten kirvesmiesten kätten työtä kuten viereinen kerhotalokin. Äänisen rannalla Otto-Ville Kuusisen patsas osoitti kädellään sumuiselle ulapalle. "Kalastuksenvalvoja" ilkkuvat pilkkaajat. Patsas on saanut olla jalustallaan, sillä onhan hän omankylän poika, joka kipusi korkeaan asemaan Neuvostoliiton byrokratian tikapuilla. Vierailimme Aleksanteri Syväriläiselle nimetyssä kirkossa. Lohijoen rannalle nouseva luterilainen kirkko oli valmistumassa elokuiseen vihkimisjuhlaansa. Petroskoin asemalta matkaseuraamme liittyi Nivalassa musiikkiopettajana toimiva Elena Mihailova ja hänen tyttärensä. Pitkällä matkallamme kohti kotia hän esitti ukrainalaisia kansanlauluja sekä yhdessä isä Anteron kanssa ortodoksisia kirkkolauluja.

Koirnojaalla Murheenristillä

pysäyttää kulkijan miettimään mikä kärsimystä liittyy tähän taistelujen paikkaan: vainajia, murehtivia äitejä ja isiä, sotaorpoja ja lopun elämänsä vammojensa kanssa eläviä invalideja. Entistä enemmän meidän tulee antaa arvoa tälle 65 vuoden rauhanajalle, jonka olemme Suomessa ja pienin poikkeuksin koko Euroopassa kokeneet.

Matkallamme olemme nähneet karjalaiskylä luonnonkauniiden järvien rannoilla. Niiden asukkaat ovat entistä enemmän perinteikkäät tsasounat, kuten esimerkiksi Kinnermäki tai uutuuttaan hohtavan sipulikattoinen Jersilän kylän kappelin. Molemmat ovat kauniin Vieljärven rannoilla. Syvärin luostariin saapui suurin joukon ihmisiä linja-autoilla, myös Petroskoin Aleksanterin kirkko oli täynnä hartaudenharjoittajia vaikka kello näytti vasta puolenpäivän tunteja. Näin on pääteltävä: uskonto muodosta suuren osan karjalaisen ihmisen jokapäiväistä elämää. Toivomme kuitenkin myös Hyvinvoinnin haltijan löytävän tiensä karjalaisen kansan pariin.

Sakari Lukin

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko Torniossa 125 vuotta

Tornion pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko täytti tänä vuonna 125 vuotta. Juhlavuottaan kirkko juhli toukokuun 13. päivänä 2009 Suomen sodan päättymisen 200-vuotismuistossa.

Juhlallisuudet alkoivat kirkossa kello 18 metropoliitta *Panteleimonin* toimittamalla kiitosrukoushetkellä, jota seurasi ristisaatto kirkkopihalla. Tilaisuudessa metropoliitan lisäksi puhuivat kaupunginvaltuuston puheenjohtaja *Matti Lankila* sekä piispa *Samuel Salmi*.

Juhlaa jatkettiin ekumeenisena iltatilaisuutena Tornion ev.lut. seurakuntasalissa. Luterilaisen seurakunnan tarjoamien pöydänantimien nauttimisen lomassa käyttivät tervehdyspuheenvuorot Tornion kirkkoherra *Ari Juntunen* sekä Haaparannan kirkkoherra *Kimmo Sulila*. Lisäksi tilaisuudessa isä *Matti Porkka* kertoi Tornion ortodoksikirkon historiaan liittyvistä seikoista. Juhlakansan joukossa oli useita lähiympäristön luterilaisia pappeja sekä seurakuntamme omaa papistoa kirkkoherra *Raimo Kiiskisen* johdolla.

Kirkon historiasta

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko valmistui vuonna 1884. Tämän pienen pietarilaista nikkarityyliä edustavan puurakenteisen sotilaskirkon eli kenttäkirkon synty ja historia liittyy saumattomasti 200 vuotta vanhaan rajan historiaan. Eräissä yhteyksissä kirkkoa on haluttu kuvata sanoilla ”rajan kirkko”.

1809

Kerrotaan, että vuonna 1809 Haminan rauhanteon yhteydessä Venäjän keisari *Aleksanteri I* olisi omakätisesti vetänyt uuden Ruotsin vastaisen rajan karttalehdelle pitkin Tornionjoen syvintä uomaa. Vain Tornion kaupungin kohdalla hän teki poikkeuksen. Hän liitti joen Ruotsin puolen rantaan kiinnikasvaneen Tornion kaupungin muuhun Suomeen. Keisarin päätökseen vaikutti poliittisten ja sotilaallisten syiden ohella ehkä sekin, että Tornion kaupunki ei pienuudestaan huolimatta ollut tuolloin kaupunkina tuntematon. Tornion nimi oli usein esiintynyt tuonaikaisissa matkakuvauksissa. Keisarin punakynän liikkeet muuttivat ratkaisevalla tavalla Tornion

Kirkko alkuperäisellä paikalla Hallituskadun ja Keskikadun Kulmauksessa. Kuva 1800-luvun loppupuolelta. Matti Porkan arkisto.

kaupungin luonteen. Torniota tuli Venäjän valtakuntaan kuuluvan Suomen autonomisen suuriruhtinaskunnan rajakaupunki.

Rauhanteon jälkeen Tornioon jäi pysyvästi rajavartiotehtäviin Venäjän armeijan sotilassosasto. Armeijan perässä seurasi venäläisiä mm. kauppiaita perheineen. Näin tänne muodostui pieni ortodoksityhteisö, joka vähitellen alkoi kasvaa. Kun ortodoksipappia ei ollut lähitienoilla, syntyi varsinkin kaste- ja hautaus-toimissa ongelmia. Keisarikunnan ortodoksinen kirkko pyrkiessään huolehtimaan jäsenistään esitti hallitsijalle suunnitelman, jonka mukaan sotilaspapin olisi käytävä Torniossa ainakin kerran kesässä. Kirkollisen toiminnan kannalta ratkaisevaksi muodostui, kun keisari muutti hänelle esitettyä suunnitelmaa.

1825

Aleksanteri I määräsi 28. maaliskuuta vuonna 1825, että Tornioon on sijoitettava kenttäkirkko ja nimitettävä sille oma vakinainen pappi. Päätökseen liittyi myös halu kaupungin ulkonaisen tilan kohentamisesta sekä erityisesti Ruotsin vastaisen kaupunkikuvan ehostamisesta sellaiseksi, jota suuriruhtinaskunnan rajakaupungilta sopii odottaa.

1826

Maaherran kehotuksesta Tornion maistraatin ja Tornion tullinhoitajan *E.A. Bruunin* välillä solmittiin 7. joulukuuta vuonna 1826 vuoden pituinen väliaikainen vuokrasopimus kenttäkirkkoa varten. Bruun

lupautui järjestämään vaa-dittavat tilat. Joulukuussa vahvistettiin Tornion sotilaskirkolle ensimmäinen pappi.

1827

Toukokuussa 1827 saapui Pietarista keisarin kabinetin pyhäkölle lahjoittamaa kirkollista esineistöä.

1828

Pappi saapui Tornioon vasta tammikuun 17. päivänä vuonna 1828. Bruunin kanssa tehdyn sopimuksen umpeuduttua edellisen vuoden joulukuussa solmittiin uusi vuokrasopimus torniolaisen kauppiaan *Tsetsulinin* kanssa, jonka asuintaloonsa järjestämiinsä tiloihin kenttäkirkko sijoitettiin. Kirkko vihittiin 26. tammikuuta vuonna 1828 ja pyhitettiin Pyhien apostolien Pietari ja Paavalin muistolle, joiden yhteinen muistopäivä on 29. kesäkuuta eli lähelle juhannusta. Nimen valinnassa oli päädytty juhlapäivään kesäajalta, jolloin Torniossa liikkui paljon pohjoisen valoisia kesäöitä ihailemaan saapuneita matkalaisia. Näin Torniossa vierailevilla oli tilaisuus tutustua ehkä ensi kertaa Venäjän keisarikunnan ilmentymään, ortodoksisen kirkkoon.

1830-

Nykyisen Hallituskadun ja Keskikadun kulmauksessa sijaitseva puurakenteinen asuintalo kunnostettiin kokonaisuudessaan kenttäkirkkoa varten, johon kirkko muutti 1830-luvun alussa. Kirkon pinta-ala oli tuolloin 79 neliometriä.

1844

Kirkkorakennusta laajennettiin vuonna 1844 rakentamalla alttarin vastaiseen pätyyn kellotorni, jonka alle muodostui sisääntuloeteinen. Pinta-ala kasvoi nyt 125 neliometriin. Rakennus sai aidon ortodoksisen kirkon ilmeen, kun vanhassa osassa oleva matala torni sai rinnalleen lähes kahdeksan metrin korkeuteen kohoavan uuden tornin risteineen. Vuonna 1829 lahjoituksena saadut kolme kelloa asennettiin uuteen kellotorniin.

1854

Kirkko oli evakossa Vojaklassa Krimin sodan eli ”Oolannin sodan” takia vuoden 1854 toukokuun puolesta välistä lähtien siirtyen takaisin entiseen rakennukseensa vuoden 1854-1855 taitteessa.

1870-

Tultaessa 1870-luvulle vuokratilojen kunto oli huonontunut. Rakennus oli jopa lämmityskiellossa. 1870-luvun lopussa näytti monesta syystä jo lähes varmalta, että Tornion sotilaskirkko purettaisiin ja uusi rakennettaisiin Ouluun. Paikanvaihtoa perusteltiin mm. Oulun keskeisemmällä sijainnilla seurakunta- ja sotilashallinnon kannalta. Ouluun rakennettavaa kirkkoa varten oli ehditty laatia jo piirustukset sekä tehty päätökset kirkon rakennuspaikasta.

1879

Mutta toisin kuitenkin kävi. Pietarin sotaneuvosto päätti vuonna 1879, että vanha Tornion sotilaskirkko puretaan ja uusi kirkko rakennetaan edelleen Tornioon samaan

paikkaan Hallituskadun ja Keskikadun kumaukseen eli nykyisen lukion tontille. Insi-
nöörihallinnossa tehtiin piirustukset uudeksi Tornion ortodoksiseksi kirkoksi. Piirustukset ovat säilyttävänä museoviraston rakennushistorian osastolla. Tässä ulkoasussa kirkkoa ei kuitenkaan toteutettu.

1882

Kun kirkkotontti oli siirtynyt Venäjän sotalaitokselle vuonna 1882, aloitettiin vanhan kirkkorakennuksen purkutyöt. Uuden kirkkorakennuksen eli siis nykyisen juhluvuottaan viettävän kirkon rakentamiseen ryhdyttiin.

1883

Uuden sotilaskirkon rakennussopimus solmittiin vuonna 1883 torniolaisen reviiisorin *Karl Handolinin* kanssa. Vanha rakennus oli saatu puretuksi lokakuuhun mennessä. Pyhä synodi myönsi kirkon rakentamiseen varoja, koska ortodoksisella kirkolla Torniossa nähtiin olevan ”yleisvaltakunnallinen merkitys”.

1884

Kirkko valmistui vuonna 1884. Uuteen kirkkoon päästiin muuttamaan saman vuoden marraskuun 15. päivänä. Kirkko vihittiin edelleen Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin muistolle.

1886

Pyhäkön tiettyjä osia vielä korjattiin. Kirkon kokonaispinta-ala on noin 140 neliometriä. Kirkon pohjakaava on kapean ristin muotoinen, jossa rakennelman keskiosa kohoaa eteisosaa ja alttariosaa korkeammalle. Telttakattoisen keskiosan keskellä on suurempi kupolitorni risteineen ja sisääntulon kohdalla kellotilan katolla on vastaava pienempi kupoli risteineen. Kirkkosali on mitoitettu 50 henkilölle.

1900

Tornion I kaupunginosan tontti no.14 rakennuksineen ostettiin vuonna 1900 Venäjän sotalaitokselle. Sotilaspappi asettui asumaan tontilla oleviin tiloihin.

1910

Sotaneuvoston päätöksellä Tornion komendantinhallinto lakkautettiin vuonna 1910, jolloin sotilaat poistuivat Tornioista.

1911

Tyhjilleen jäämässä olevaa,

pahoin helmikuussa vuonna 1911 tulipalossa vaurioitunutta kirkkorakennusta tarjottiin Suomen ortodoksiselle kirkolle.

1912

Kirkko sai jäädä tyhjiilleen vuoden 1912 alusta. Syksyllä poistui viimeinen venäläinen sotilasviranomaisen Tornion. Tornion ortodoksisen Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin sotilaskirkon 87 vuotta kestänyt yhtäjaksoinen toimintakausi oli päättyneen.

1915

Ensimmäisen maailmansodan syyttymisen myötä venäläiset santarmit ja rajavartiosto-sotilaat palasivat Tornioon. Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko aloitti toisen kerran toimintansa Torniossa. Kirkkorakennus kunnostettiin. Uudet kirkonkellot saatiin poisvietyjen tilalle. Sodan aikana kirkko oli historiansa ajan suurimmassa käytössä. Yksinomaan Torniossa oli vielä vuoden 1918 alussa yli 900 venäläistä: 450 sotilasta ja kaupunkiin sijoitetut 400-500 sotainvalidia hoitajineen.

1917

Suomen itsenäistyttyä kirkkorakennus tontteineen joutui Suomen valtiolle.

1925

Kirkkorakennuksen ja tontin omistusoikeudet valtio siirsi vuonna 1925 Tornion kaupungille ehdolla, että rakennus kunnostettuna luovutetaan Peräpohjolan ja Lapin kotiseutuyhdistykselle museotiloiksi.

1928

Korjaus- ja muutostyöt museota varten aloitettiin vuonna 1928 oululaisen Otto F. Holmin piirustusten mukaisesti. Rakennuksen ortodoksisen kirkon ominaispiirteet poistettiin. Mm. kupolit risteineen myytiin huutokaupalla, jonka jälkeen ne tuhottiin.

1929

Museo pääsi muuttamaan ulkoasultaan perusteellisesti muutettuun rakennukseen vuonna 1929.

1956

Rakennus määrättiin siirrettäväksi Tornion yhteislyseon lisärakennuksen tieltä Lukiokadun varteen nykyiselle paikalleen. Rakennuksen siirtäminen suoritettiin vuonna 1956 yhtenä kappaleena. Museo siirtyi rakennuksesta uusiin museotiloihin, jolloin rakennus jäi tyhjiilleen.

1970- 1981

Rapistuneet tilat annettiin Tornion helluntaiseurakunnan rukoushuonekäyttöön

vuonna 1970. Helluntaiseurakunta luopui rakennuksen käytöstä 28. lokakuussa vuonna 1981, jolloin tilat jäivät tyhjiilleen.

1981- 1987

Keväällä 1981 alkoi Tornion ortodoksisen kirkon lähihistoriassa tärkeä vaihe. Vastaperustetun Oulun ortodoksisen hiippakunnan uusi piispa metropoliitta Leo suoritti ensimmäisen paimenmatkansa Tornioon. Vierailun yhteydessä piispalliset palvelukset toimitettiin Tornion luterilaisen seurakunnan seurakuntalissa. Luterilainen seurakunta oli antanut salin torniolaisten ortodoksien jatkuvaan kirkolliseen käyttöön. Kiitollisena luterilaista seurakuntaa kohtaan kerrottiin piispalle kuitenkin kauan eläneestä haaveesta oman jumalanpalvelustilan saamisesta Tornioon. Näiden pohdintojen yhteydessä löydettiin 70 vuoden takaa Tornion entinen ortodoksinen sotilaskirkko, joka ulkoasultaan muutettuna seisoi Lukiokadun varressa tyhjänä ja alakuloisena mutta ikään kuin tiedostaen oman arvonsa.

Paikalliset seurakuntalaiset keräsivät kolmattasataa nimeä metropoliitta Leolle osoitettuun vetoomukseen hankkeen eteenpäin saamiseksi. Metropoliitta suoritti tarvittavat selvitykset ja luovutti aineisto Oulun ortodoksiselle se-

ryhtyä korjaamaan ja entisöimään entistä sotilaskirkkoa. Tässä mielessä seurakunnan suorittama työ tämän hankkeen osalta on ollut käytännön tasolla tapahtunutta todellista kulttuurityötä. Hankkeen toteuttaminen sai monessa suhteessa ekumeenisen luonteen. Metropoliitta Leo suoritti kirkon vihkimisen

Kirkon nykyinen interiööri. Kuva: Matti Porkan arkisto.

uudelleen käyttöön edelleen pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin muistolle kirkon nimikkopäivänä 29. kesäkuuta vuonna 1987.

Kirkko sijaitsee edustavalla paikalla kaupunkirakenteen laidassa Tornionjoen ja E4-tien varrella alueella, jonka avara, puistomainen ympäristö on pyrittävä asemakaavallisesti toimenpitein turvaamaan. Museovirasto lausunnossaan vuodelta 1984 toteaa: "...Kir-

esitetty aitaus portteineen erottamaan kirkon lähiympäristön omaksi alueekseen. Jatkosuunnittelussa tulisi vielä varmistaa kaupungin viranomaisten kanssa, että alueen avara luonne säilyy ja ettei kirkon läheisyyteen sijoiteta muita toimintoja..." Etelätulli on paikallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä

rajanylityskohta. Tämän takia tullitien vaikutuspiirin kaupunkikuvallisilla ratkaisulla ei ole vain paikallinen, vaan myös valtakunnallinen merkityksensä. Kirkkopuistikossaan Tornion Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko kertoo matkaajalle rauhallisella tavallaan länsirajan 200 vuotta vanhoista tapahtumista ja tästä päivästä.

Kun kirkkorakennus vuonna 1928 muutettiin museoksi,

tämistöiden suunnittelijat: arkkitehti Matti Porkka, rakennusinsinööri Erkki Huhta, LVI-suunnittelija Unto Yliheikkilä ja sähköinsinööri Tuomo Putaansuu sekä ikonimaalari Margit Lintu ja Tornion ikonimaalarit)

Kirkko on verrattomasti enemmän kuin vain seurakunnan kokoushuoneisto. Kirkkorakennuksen ja kirkkotilan järjestys ja kauneus, jotka parhaassa tapauksessa kuvaavat aistein havaittavalla tavalla kirkon muuttumatonta uskoa ja olemusta, ei synny pelkästään rakentamiseen käytettyjen materiaalien ja rakenteiden suhteista ja geometriasta, vaan viimekädessä ihmisielen hahmottavasta toiminnasta. Taiteella ja erityisesti kirkkotaiteella on juuri tässä ihmismieltä inspiroiva tehtävänsä.

Tornion ortodoksinen kirkko on todistuskappale menneisyydestä, mutta se ei ole antikvaarisesti täydellinen alkuperäisdokumentti. Tässä rakennuksessa on runsaasti koskemattomaa aitoa osaa. Entisöinnissä on jouduttu käyttämään paljon uusia osia, jotka luonteeltaan ovat historiallista kuvausta siitä, millaiselta tämä kirkko on aikanaan näyttänyt. Tällaisilla välttämättömillä uusitulla rakenteilla ei ole dokumenttiarvoa, mutta tässä kohteessa niillä on kuitenkin suuri esteettinen arvonsa. Tämä kirkko kertoo yhä ihmisen elämästä parisen vuosisataa sitten. Ja toisaalta tämä kirkko vaikuttaa ortodoksisella olemuksellaan ja toiminnallaan edelleen tänäkin päivänä Torniossa. Se on siis samanaikaisesti sekä Tornion 200 vuotta vanhaa historiaa että tätä päivää.

Isä Matti Porkka

Kirkko nykyisessä ilmiassaan. Kuva: Matti Porkan arkisto.

rakunnalle toimenpiteitä varten syksyllä 1982. Piispan tuen ja siunauksen saatuaan seurakunta käynnisti hankkeen välittömästi. Vaikka ortodoksinen väestöpohja Tornion seudulla oli suhteellisen vähäinen, koki seurakunta velvollisuudekseen silloisista tiedossa olevista taloudellisista vaikeuksista huolimatta

kon palauttaminen alkuperäiseen asuunsa ja sen uudelleen käyttöön ottaminen edellyttää museoviraston käsityksen mukaan myös ympäröivän alueen käsittelyä arvokkaalla tavalla. Lisäksi kirkko sijaitsee erityisen näyttävällä paikalla Ruotsista Suomeen johtavan pääliikenneväylän varrella. Suunnitelmaluonnoksissa on

muutettiin samalla sen luonne. 1980- luvun puolivälissä alkaneiden korjaus- ja entisöintitöiden tavoitteena oli palauttaa rakennus tyylillisesti alkuperäiseen asuunsa siten, että sen käytännöllisyys ja teologinen toimivuus vastaisivat kohtuullisessa määrin nykypäivän tarpeita. (Kirkon korjaus- ja entis-

Pyhjäjärven tiistaiseuran kokoontumiset syyskaudella 2009

Ke 23.9. klo 13 Elma Leppivuorella, Virpitie 1

Ti 6.10. klo 13 Birgit ja Ari Elgbackalla, Kätkyntiementie 183

Ke 11.11. klo 13 Sylvi Pesosella, Vesitornintie 3 C 15

La 5.12. Retki Kiuruvedelle vigiliaan ja Nikolaos-juhlaan

Tiedustelut ja ilmoittautuminen Marja-Leena Maksimainen, puh. 040 7088 751

"Elävä yhteys kirkkoon syntyy, kun kirkon jäsen löytää oman paikkansa seurakunnassa"

Lapsi- ja aikuiskaivatustoimintaa

Oulun seurakunta

Katedraalikuoro etsii uusia laulajia

Oulun pyhän Kolminaisuuden katedraalin kuoro, etsii uusia uutteria laulajia riveihinsä. Kirkkokuoromme harjoittelee keskiviikkoisin ehtoopalveluksen jälkeen Oulun pyhän Kolminaisuuden katedraalissa (Torikatu 74) n. klo 18.30-19.15.

Kuoromme ohjelmistossa tänä syksynä on mm. vanhat venäläiset yksiaäniset znamennyi-sävelmät. Toinen tärkeä harjoittelukohde on Staroruskin Pääsiäiskanoni, joka olisi tarkoitus laulaa vuoden 2010 pääsiäisyönä. Eli jos haluat osallistua laulaen kirkkovuoden suurimpaan juhlaan, Kristuksen ylösnousemusriemuun, vaadin mahdollisimman uutteraa harjoituksissa käyntiä.

Jos mielenkiintosi heräsi, ota yhteyttä tai tule juttelemaan kanssani kirkossa ja tule laulamaan ylistystä Jumalalle. Toivon myös kuorolaisilta ahkeraa ja aktiivista jumalanpalveluksissa mukanaoloa.

Kanttori Laura Aho, puh. 040 556 3997 / laura.aho@ort.fi

Äiti-lapsi -kerho

Seurakuntamme järjestää 0-3 vuotailaille lapsille ja heidän vanhemmilleen äiti-lapsi kerhon. Nimestään huolimatta kerho on tarkoitettu myös isille ja mukaan mahtuvat myös kummit, serkut, isovanhemmat ja muut ystävät ja tutut.

Kerhomme kokoontuu torstaisin 3.9.2009 alkaen klo 10-12 seurakuntamme väliaikaisissa tiloissa osoitteessa Nummikatu 30 B 10.

Kerhossa jutellaan mukavia, askarellaan ja tutustutaan ortodoksisuuteen. Jokainen kerhokerta alkaa lyhyellä rukoushetkellä, jonka jälkeen on tarjolla kahvia/teetä sekä leipää ja keksiä. Myös omia eväitä voi ottaa mukaan.

Lisätietoja kanttori Lau-

ra Aholta, puh. 040 556 3997 / laura.aho@ort.fi

Uskontotunti aikuisille

Seurakuntamme järjestää aikuisille tarkoitettua uskonnonopetusta. Opetus tapahtuu Vihannin tsasounassa klo 18-20 joka kuukauden viimeinen torstai (24.9., 29.10., 26.11. ja 17.12.).

Uskontotuntien tarkoitus on kasvattaa tietoutta kirkkomme historiasta, tavoista, perinteestä ja uskonopista. Tuntien aiheita voidaan pohtia ensimmäisellä kerralla kiinnostuksen mukaan.

Lisätietoja: kanttori Laura Aholta, puh. 040 556 3997 / laura.aho@ort.fi

Ortodoksisuus tutuksi

Seurakuntamme järjestää syksyllä ortodoksisuus tutuksi kerhon. Kerho on tarkoitettu kaikille ortodoksisesta kirkosta kiinnostuneille uskontokuntaan katsomatta. Kerhossa

käydään läpi ortodoksisen kirkon historiaa, tapoja ja perinnettä.

Kerho kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas torstai (3.9., 17.9., 1.10., 15.10., 5.11., 19.11., 3.12.) klo 18-20 seurakunnan väliaikaisissa tiloissa osoitteessa Nummikatu 30 B 10.

Lisätietoja: kanttori Laura Aholta 040 556 3997

Vaasan seurakunta

Katekumeeniipiiri kirkkoon liittyville

Uusi katekumeeniipiiri aloittaa toimintansa heti syyskuun alussa. Katekumeeniipiiri on tarkoitettu niille, jotka ovat päättäneet liittyä ortodoksisen kirkkoon. Opetusta annetaan joka toinen viikko ja kirkkoon liittyminen tapahtuu opetusjakson päätteeksi Suurena lauaintaina, keväällä 2010.

Opetuspäivä on keskiviikko ja opetusta ennen osallistutaan ehtoopalvelukseen, joka toimitetaan kirkossa. Ehtoopalvelus on osa katekumeeniopetusta.

Ryhmään tullaan mukaan ottamalla yhteyttä pappiin, jonka kanssa sovitaan henkilökohtaisesta tapaamisesta. (isä Matti Wallgrén, puh 050 3520735)

Ortodoksiapiiri syksyllä 2009

Ortodoksiapiiri aloittaa toimintansa syyskuun 17. päivä, kello 18.00 Vaasan ortodoksisella seurakuntatalilla, Koulukatu 45, Vaasa.

Ortodoksiapiirin kokoontuu kerran kuussa torstaisin syksyllä 2009 seuraavina päivinä: 17.9., 15.10., 19.11 ja 3.12.

Ensimmäisen tapaamiskerran aiheena on Jumalansynnyttäjä ja taivaalliset esirukoilijat.

Vaasan tiistaiseura
Vaasan tiistaiseura jatkaa

toimintaansa muutaman vuoden tauon jälkeen. Vuosikokous, jossa valitaan puheenjohtaja ja hallitus, pidetään tiistaina 29. 9. kello 18.00. Vaasan ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa, Koulukatu 45.

Ehtoopalvelukset keskiviikkoisin Vaasan kirkossa

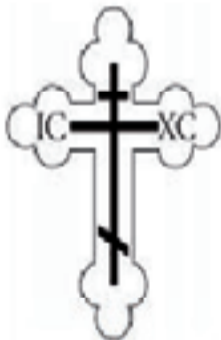
Pyhän Nikolaoksen kirkossa toimitetaan syyskuun alusta keskiviikkoisin (ei kuitenkaan 9.9.) ehtoopalvelus kello 18.00.

Tervetuloa arki-iltojen ehtoopalveluksiin syyskuusta alkaen!

Kauhavan Tiistaiseuran syksyn ensimmäinen kokoontuminen

Kauhavan Tiistaiseuran syksyn ensimmäinen kokous Haapaloilla 2.9. 2009 klo 18.00 osoitteessa Kärrysola 3, Kauhava.

В кругу у самовара

"Самоварин äärellä"

Русскоязычный кружок православного общения
в православной церкви в Карвоскюля

Русскоязычный ортодоксальный кружок общения (телефонный номер)

Карвоскюля ортодоксальный кружок

Собрания по субботам в 15 ч.

Кokoontumiset lauantaisin klo 15

19.9.2009

24.10.2009

28.11.2009

19.12.2009

Добро пожаловать, детище православия - ТЕРВЕТУЛОЕ, ТУТУСТУТЕН!

Православный кружок в Карвоскюля - Кauhavan ortodoksinen seurakunta

КРУЖОК ДЛЯ РУССКОГОВОРЯЩИХ ДЕТЕЙ.

Православная церковь г. Оулу организует для русскоговорящих детей возраста от 0 до 6 лет воскресный кружок. В программе: игры, развлечения, детские забавы, чтение книг и т.д. Добро пожаловать родителям с детьми.

Приходите! Скучно не будет!
Кружок состоится 27.9. и 25.10. в 13.00

Наш адрес: Оулу,
Нуммикату 30 Б 10

VENÄJÄNKIELINEN LAPSIKERHO

Oulun ortodoksinen seurakunnalla on lapsille ja äideille tarkoitettu venäjänkielinen kerho. Kerhossa askarellaan, leikitään, luetaan jne. Seuraavan kerran kerhoa pidetään su 27.9. ja su 25.10. klo 13.00. Jatkosta sovimme paikalla olevien kanssa. Osoite: Nummikatu 30 B 10, Oulu

Terveisin: Kristina, p. 040-9104374 ja Olga, p. 040-0480639

Juhannuksen viettoa Kemissä

Kirjat

Johannes Kastajan kirkon praasniekkaa ja ortodoksista juhannusta vietti juhlava joukko Kemissä 24.6.2009. Kuva: Kuisma Suopela.

Martti Takalolta runoteos

Martti Takalo:
Meren ääniä (56s.)

Tilaukset:
p. 040-548 6052,
sähköposti:
martti.takalo@pp.inet.fi,
hinta 10 € + postituskulut.

Moisseinvaaran kyläkirja on ilmestynyt

Moisseinvaaran kyläkirja ja kyläkarta ovat ilmestyneet. Kylän henkisestä muinaiskulttuurista ja elämästä kansatieteilijät kiinnostuivat jo ennen sotia. Tämän karjalais-ortodoksisen kylän kansanelämän poikkeuksellisia vaiheita monitieteellisesti kuvaavaa 500-sivuista kirjaa elävöittävät:

314 valokuvaa
17 sukukaaviota
10 tilastotaulukkoa.

Kyläkirja käsittelee itärajan taakse jääneen Suojärven pitäjän Moisseinvaaran kylää ja siellä asuneitten elämää. Se palvelee tämän lehden lukijoita, joiden joukossa on sekä aiheesta kiinnostuneita että entisiä moisseinvaaralaisia ja moisseinvaaralaistaustaisia henkilöitä ja se sopii lahjaksi omaisille, jälkikasvulle ja ystäville heidän merkkipäivinään. Julkaisu käy jouluiseksikin lahjavinkiksi. Kylän luontoa ja asutuksen sijoittumista vaaramaisemiin ilmentää kyläkarta. Talollisten lähes 130 taloa löytyvät kylän typografikartalta, jonka koko on 42 cm x 59 cm. Kirjaa ja erillistä kyläkarta voi ostaa niiden toimittajilta hintaan: Kirja 50 €, Kartta 10 € + postituskulut.

Tilaukset osoitteista:
Heikki Makkonen,
Hermannin aukio 9 B 8,
70100 Kuopio (heikki.makko-
nen@dnainternet.net) 040-
722 6025
tai
Asko Makkonen
Kankaantaustantie 43 B,
13100 Hämeenlinna
(asko.makkonen@aina.net)
040-5659465.

Jeesuksen rukous -palvelukset Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa

Monet ovat saattaneetkin huomata, että Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa on alettu pitämään säännöllisesti Jeesuksen rukous -palveluksia. Ensimmäinen kipinä ja ajatus palveluksista syntyi nunna *Kristodulin* vierailun yhteydessä kevättalvella. Lähes heti tuon vierailun jälkeen löytyi joukko ihmisiä, jotka innostuivat ajatuksesta ja pienen "tuumaustauon" jälkeen vähitellen saatiin Jeesuksen rukous -palvelukset säännöllisesti pyörimään. Heti alusta asti on palveluksia toimitettu maallikkovoimin ja työtaakkaa onkin ihmisten kesken jaettu aina kun on löytynyt halukkaita osallistujia. Rukouksia on jopa kuultu eri kielillä – niin ruotsiksi kuin venäjäksi. Osallistumistoia on löytynyt niin säännöllisesti kirkossa käyvistä kuin Jumalan kirkkoon johdattamista satunnaisista vierailijoistakin – läheltä ja kaukaa.

Ja todellakin Jeesuksen rukous -palveluksen henkeä voi kuvailla sanoilla "lähellä ja kaukana". Palveluksessa varsinaiset Jeesuksen rukoukset aloitetaan muodossa: "Herra, Jeesus Kristus, Jumalan Poika, armahda minua syntistä." Tästä rukous laajenee "meihin" ja meistä "maailmaan". Tämä hengellinen periaate on keskeinen myös kaikessa kristillisessä kilvoituksessa ja elämässä. Todellinen muutos

lähtee ihmisen sisimmästä ja vaikuttaa ympäristöön säteilevän valon tavoin. "Loistakoon teidänkin valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isääne, joka on taivaissa." (Matt. 5:14). Näin kirkkokin toimii. Se ei pakota ketään yhteyteensä vaan ikään kuin siitä huokuva hengellinen lämpö vähitellen leviää ja lämmittää ympäristöään. Pyhä Simeon Tessalonikan arkkipiispa sanoo Filokaliassa että Jeesuksen rukous "suo jumalallisen valaistuksen, koska Kristus on todellinen valo ja välittää kirkkauttaan ja armaan niille, jotka kutsuvat Häntä avukseen." (Filok. 4. osa s. 304).

Jeesuksen rukous on perinteisesti ollut munkkien ja nunnien työtä, ja se onkin aina kukoistanut luostareissa. Mutta monet isät kuitenkin suosittelivat sitä maallikoillekin. "Myös maailmassa elävät harjoittakoot tätä rukousta voimiensa mukaan uskonsa merkinä varjelukseksi ja pyhitykseksi." (Filok. 4. osa s. 306), sanoo jo edellä mainittu pyhä Simeon. Yksinäisistä rukoukammioista yhteiseen jumalanpalvelukseen tuotuna Jeesuksen rukouksesta voi tulla maallikoillekin kilvoittelua tukeva voima. Onhan Hän, jota rukouksessa avuksi huudetaan luvannut, että "missä kaksi tai kolme on

koolla minun *nimessäni*, siellä olen heidän keskellään." (Matt. 18:20).

Tässä olisi myös hieno ja rohkea idea syrjäseutujen pie-niin rukoushuoneisiin, joissa ei ymmärrettävistä syistä resurssien vähyyden vuoksi kyettä säännöllisesti toimittamaan papillisia jumalanpalveluksia. Uskovat voisivat maallikkovoimin mahdollisuuksiensa ja kykyjensä mukaan tehdä rukoushuoneista todellisia rukoushuoneita toimittamalla Jeesuksen rukous -palvelusta; ei tarvita muuta kuin intoa. Syrjäseuduilla uskovien keskinäisen yhteyden tunne on ko-etuksella ja tästä se ehkä saisi tarvitsemaansa vahvistusta. Ja tällä tavalla rukoushuoneista tulisi "rukouksen majakoita" säteilemään rukouksen valoa ympäristöönsä.

Jeesuksen rukous liittyy keskeisesti hesykasmiin, jossa hiljaisuutta sen laajassa ja syvällisessä hengellisessä merkityksessä pidetään keskeisenä asiana ihmisen ja Jumalan kohtaamisessa. Siinä yhteydessä puhutaan vaikenemiskilvoituksesta ja hiljaisuuselämästä. Kyse on tietenkin luostarikilvoituksesta, mutta tänä päivänä jos koskaan on todellinen hiljaisuus kullannarvoista myös maailmassa eläville. Jeesuksen rukous -palvelus on ulkoisesti yksinkertainen, jopa jossain mielessä askeettinen ja siinä

pyritään ulkoiseen hiljaisuuteen, jossa ei ole muuta ääntä kuin rukouksen ääni. Sisäinen hiljaisuus ei sekään ole kylmää tyhjyyttä vaan sielläkin sisimmässä lempeästi kaikuu rukous. Kristillinen hiljaisuus ei olekaan ollenkaan tyhjyyttä vaan sellaista hiljaisuutta, jossa Jumala asuu. Palveluksen ulkoiset puitteet: hiljaisuus, yksinkertaisuus ja valaistuksen hämäryys tukevat pyrkimystä "kääntyä sisäänpäin". Siinä voi yhtyä pyhän Gregorios Palamaan kehotukseen: "Jättäydy kuuliaisena oppilaina isien huostaan ja tottele heitä, kun he kehottavat meitä johtamaan aina mielemme sisimpäämme." (Filok. 4. osa s. 114)

Tervetuloa Jeesuksen rukous -palvelukseen osallistumaan tai pelkästään vain hiljentymään! Jeesuksen rukous -palveluksia tullaan jatkossa pitämään keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19.30.

Lisätietoja saa kanttori Laura Aholta puh. 040-5563997; email: laura.aho@ort.fi tai Reijo Kinnuselta puh. 040-1915001; e-mail: reijokin@mail.student.oulu.fi.

Reijo Kinnunen

О том, чтобы не судить ближнего

Если бы мы помнили, братия, слова святых старцев, если бы мы всегда поучались в них, то мы не предавались бы так легко беспечности о себе: ибо если бы мы, как они сказали, не нерадели о малом и о том, что нам кажется ничтожным, то не впадали бы в великое и тяжкое. <...> Знаете ли, какой тяжкий грех осуждать ближнего? Ибо что тяжелее сего? Что столько ненавидит Бог? От чего столько отвращается? Как и отцы сказали, что нет ничего хуже осуждения. Однако и в такое великое зло человек приходит от сего же нерадения о ничтожном по-видимому. Ибо от того, что человек дозволил себе малое зазрение ближнего, от того, что говорит: "Что за важность, если послушаю, что говорит сей брат? Что за важность, если и я скажу одно вот такое-то слово? Что за важность, если я посмотрю, что будет делать сей брат или тот странник?" - от сего самого ум начинает оставлять свои грехи без внимания и замечать грехи ближнего. И от сего потом происходит, что мы осуждаем, злословим, уничтожаем ближних и наконец впадаем и в то самое, что осуждаем. Ибо от того, что человек не заботится о своих грехах и "не оплакивает, - как сказали отцы, - своего мертвеца", не может он преуспеть ни в чём добром, но всегда обращает внимание на дело ближнего. А ничто столько не прогневляет Бога, ничто так не обнажает человека и не приводит в оставление от Бога, как злословие или осуждение, или уничтожение ближнего. <...>

Грех осуждения столько тяжелее всякого другого греха, что Сам Христос сказал: *лицемере, изми первое бревно из очесе твоего, и тогда прозриши изъяти сучец из очесе брата твоего* (Лк. 6, 42), и грех ближнего уподобил сучку, а осуждение - бревну. Так-то тяжело осуждение, превосходящее всякий грех. <...>

Нет ничего тяжелее, как я много раз говорил, нет ничего хуже осуждения, презрения или уничтожения ближнего. Почему мы не

осуждаем лучше самих себя и наши грехи, которые мы достоверно знаем и за которые должны будем дать ответ пред Богом? Зачем восхищаем себе суд Божий? Чего хотим от Его создания? <...>

Итак, чего хотим и мы от нашего ближнего? Чего хотим от чужой тяготы? Есть у нас о чём заботиться, братия! Каждый да внимает себе и своим грехам. Одному Богу принадлежит власть оправдывать и осуждать, поелику Он знает и душевное устройство каждого и силу, и образ воспитания, и дарования, и телосложение и способности; и сообразно с этим судит каждого, как Он Сам Един знает. Ибо иначе судит Бог дела епископа и иначе правителя мирского, иначе судит дела игумена и иначе ученика, иначе старого и иначе юного, иначе больного и иначе здорового. И кто может знать все суды сии? Только Един, сотворивший всех, всё создавший и всё ведущий. <...>

Итак, никакой человек не может знать судеб Божиих, но Он един ведаёт всё и может судить согрешение каждого, как Ему единому известно. Действительно случается, что брат погрешает по простоте, но имеет одно доброе дело, которое угодно Богу более всей жизни: а ты судишь и осуждаешь его, и отягощаешь душу свою. Если же и случилось ему преткнуться, почему ты знаешь, сколько он подвизался и сколько пролил крови своей прежде согрешения; теперь согрешение его является пред Богом, как бы дело правды? Ибо Бог видит труд его и скорбь, которые он, как я сказал, подъял прежде согрешения, и милует его. А ты знаешь только сие согрешение, и тогда как Бог милует его, ты осуждаешь его и губишь душу свою. Почему ты знаешь, сколько слёз он пролил о сём пред Богом? Ты видел грех, а покаяния его не видел.

Иногда же мы не только осуждаем, но и уничтожаем ближнего, ибо иное, как я сказал, осуждать и иное уничтожать. Уничтожение есть то, когда человек не только осуждает другого, но презирает его, т. е.

гнушается ближним и отвращается от него как от некоей мерзости: это хуже осуждения и гораздо пагубнее. Хотящие же спастись не обращают внимания на недостатки ближних, но всегда смотрят на свои собственные и преуспевают. Таков был тот, который, видя, что брат его согрешил, вздохнул и сказал: "Горе мне! Как он согрешил сего дня, так согрешу и я завтра". Видишь ли твердость? Видишь ли настроение души? Как он тотчас нашел средство избегнуть осуждения брата своего! Ибо сказав: "так и я завтра", он внушил себе страх и попечение о том, что и он в скором времени может согрешить, и так избежал осуждения ближнего. Притом не удовлетворился этим, но и себя повергнул под ноги его, сказав: "и он (по крайней мере) покается о грехе своём, а я не покаюсь, как должно, не достигну покаяния, не в силах буду покаяться". Видишь просвещение Божественной души? Он не только успел избежать осуждения ближнего, но и себя самого повергнул под ноги его. Мы же, окаянные, без разбора осуждаем, гнушаемся, уничтожаем, если что-либо видим, или услышим, или только подозреваем; и что ещё хуже, мы не останавливаемся на своем собственном вреде, но, встречая и другого брата, тотчас говорим ему: то и то случилось, и вредим ему, внося в сердце его грех. <...>

Итак, если бы, как я сказал, мы имели любовь, то сия любовь покрыла бы всякое согрешение, как и святые делают, видя недостатки человеческие. Ибо разве святые слепы и не видят согрешений? Да и кто столько ненавидит грех, как святые? Однако они не ненавидят согрешающего и не осуждают его, не отвращаются от него, но сострадают ему, скорбят о нём, вразумляют, утешают, врачуют его, как больной член, и делают всё для того, чтобы спасти его. Как рыбаки, когда закинут уду в море и, поймав большую рыбу, чувствуют, что она мечется и бьётся, то не вдруг сильно влекут её, ибо иначе прервётся вервь и

они совсем потеряют рыбу, но пускают вервь свободно и послабляют ей идти, как хочет; когда же увидят, что рыба утомилась и перестала биться, тогда мало-помалу притягивают её; так и святые долготерпением и любовью привлекают брата, а не отвращаются от него и не гнушаются им. Как мать, имеющая безобразного сына, не только не гнушается им и не отвращается от него, но и украшает его с любовью, и всё, что ни делает, делает для его утешения; так и святые всегда покрывают, украшают, помогают, чтобы и согрешающего со временем исправить, и никто другой не получил от него вреда, и им самим более преуспеть в любви Христовой. <...>

Итак, приобретём и мы любовь, приобретём снисходительность к ближнему, чтобы сохранить себя от пагубного злословия, осуждения и уничтожения, и будем помогать друг другу, как своим собственным членам. Кто, имея рану на руке своей, или на ноге, или на другом каком члене, гнушается собою или отсекает член свой, хотя бы он и гноился? Не скорее ли очищает он его, омывает, накладывает на него пластырь, обвязывает, окропляет святой водой, молится и просит святых помолиться о нём, как сказал и авва Зосима? Одним словом, никто не оставляет своего члена в небрежении, не отвращается от него, ни даже от зловония его, но делает всё для того, чтобы излечить его. Так должны и мы сострадать друг другу, должны помогать друг другу, сами и посредством других сильнейших, и всё придумывать и делать для того, чтобы помочь и себе, и один другому; ибо мы члены друг друга, как говорит Апостол: *Такожде мнози едино тело есмы о Христе, а по единому друг другу уди* (Рим. 12, 5), и: *аще страждет един уд, с ним страждут вси уди* (1 Кор. 12, 26). <...>

И чтобы вам яснее понять силу сказанного, предложу вам сравнение, преданное от отцов. Представьте себе круг, начертанный на земле, середина которого

называет центром, а прямые линии, идущие от центра к окружности, называются радиусами. Теперь вникните, что я буду говорить: предположите, что круг сей есть мир, а самый центр круга - Бог; радиусы же, т. е. прямые линии, идущие от окружности к центру, суть пути жизни человеческой. Итак, на сколько святые входят внутрь круга, желая приблизиться к Богу, на столько, по мере вхождения, они становятся ближе и к Богу, и друг к другу; и сколько приближаются к Богу, столько приближаются и друг к другу; и сколько приближаются друг к другу, столько приближаются и к Богу. Так разумеете и об удалении. Когда удаляются от Бога и возвращаются ко внешнему, то очевидно, что в той мере, как они исходят от средоточия и удаляются от Бога, в той же мере удаляются и друг от друга; и сколько удаляются друг от друга, столько удаляются и от Бога. Таково естество любви: на сколько мы находимся вне и не любим Бога, на столько каждый удален и от ближнего. Если же возлюбим Бога, то сколько приближаемся к Богу любовью к Нему, столько соединяемся любовью и с ближним; и сколько соединяемся с ближним, столько соединяемся с Богом. Господь Бог да сподобит нас слышать полезное и исполнять оное; ибо по мере того, как мы стараемся и заботимся об исполнении слышанного, и Бог всегда просвещает нас и научает воле Своей. Ему слава и держава во веки веков. Аминь.

*Преподобного отца
нашего аввы Дорофея
Душеполезные поучения.
Слово шестое*

Tapatumakalenteri elo-, syys-, loka- ja marraskuussa 2009

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Nummikatu 30 B 10, 90100 Oulu, p. (08)311 5741, fax (08)375986, sähköposti: oulu@ort.fi. Kirkkoherra Raimo Kiiskinen, p. (08)375 986, 0400 890 622. II pappi Kuisma Suopela, p. (016)437 492, 0400 393 091. Kanttori Laura Aho, p. 040 556 3997, II kanttori Helena Matsi, p. 040 6479, nuoriso- ja diakonia-työntekijä Petri Aho, p. 045 114 7447

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 040 776 6599

La 29.8. klo 18 Ehtoopalvelus
La 29.8. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 30.8. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 2.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 2.9. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 5.9. klo 18 Vigilia
La 5.9. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 6.9. klo 10 Liturgia
Ma 7.9. klo 18 Vigilia
Ke 9.9. klo 18 Akatistos
Ke 9.9. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 12.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 12.9. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 13.9. klo 10 Liturgia
Su 13.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 14.9. klo 10 Liturgia, ristin ylentäminen
Ke 16.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 16.9. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 19.9. klo 18 Vigilia
La 19.9. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 20.9. klo 10 Liturgia
Ke 23.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 23.9. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 26.9. klo 18 Vigilia
La 26.9. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 27.9. klo 10 Liturgia
Ke 30.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 30.9. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 3.10. klo 18 Vigilia
La 3.10. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus

Su 4.10. klo 10 Liturgia
Ke 7.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 7.10. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 10.10. klo 18 Vigilia
La 10.10. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 11.10. klo 10 Liturgia
Ke 14.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 14.10. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
La 17.10. klo 18 Vigilia
La 17.10. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 18.10. klo 10 Liturgia
Ke 21.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 21.10. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
Pe 23.10. klo 9 Jaakobin liturgia
La 24.10. klo 18 Vigilia
La 24.10. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 25.10. klo 10 Liturgia
Ke 28.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 28.10. klo 18.30 Jeesuksen rukous palvelus
Pe 30.10. klo 18 Vigilia
La 31.10. klo 18 Vigilia
La 31.10. klo 19.30 Jeesuksen rukous palvelus
Su 1.11. klo 10 Liturgia

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone

Kärpantie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

La 5.9. klo 9 Liturgia
La 3.10. klo 9 Liturgia

VIHANTI

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone

Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

Ti 8.9. klo 10 liturgia, Jumalanäidin syntymä
Ke 30.9. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
To 1.10. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka
La 31.10. klo 10 liturgia, Karjalan ja Lapin valistajat

RAAHE

Jumalanäidin temppeliin käymisen rukoushuone

Brahenskatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316
Su 30.8. klo 10 Liturgia
Su 27.9. klo 10 Liturgia
Su 25.10. klo 10 Liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko

Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

La 29.8. klo 18 Vigilia
Su 30.8. klo 10 Liturgia
Ke 2.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 7.9. klo 18 Vigilia
Ti 8.9. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän syntymä
Su 13.9. klo 18 Vigilia
Ma 14.9. klo 10 Liturgia, Ristin ylentämisen juhla
Ke 16.9. klo 18 Akatistos
Ke 30.9. klo 18 Vigilia
To 1.10. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän suojelus
Ke 14.10. klo 18 Rukouspalvelus
La 24.10. klo 18 Vigilia
Su 25.10. klo 10 Liturgia
Ke 28.10. klo 18 Ehtoopalvelus

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko

Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 6.9. klo 10 Liturgia
Ke 9.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 23.9. klo 18 Akatistos
La 26.9. klo 18 Vigilia
Su 27.9. klo 10 Liturgia
Ke 7.10. klo 18 Rukouspalvelus
La 17.10. klo 18 Vigilia
Su 18.10. klo 10 Liturgia
Ke 21.10. klo 18 Ehtoopalvelus

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone

Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

La 12.9. klo 18 Vigilia
Su 13.9. klo 10 Liturgia
La 3.10. klo 18 Vigilia
Su 4.10. klo 10 Liturgia
Pe 30.10. klo 18 Vigilia
La 31.10. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajat

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone

Tsasounantie 34
Isännöitsijä Anja Suopela
p. (016)437 492

La 29.8. klo 15 Rukouspalvelus, Paasilinna-päivät
La 19.9. klo 18 Vigilia
Su 20.9. klo 10 Liturgia
La 10.10. klo 18 Vigilia
Su 11.10. klo 10 Liturgia

Kemin lastenkerho

Ke 16.9. klo 16.30
Ke 30.9. klo 16.30
Ke 14.10. klo 16.30
Ke 28.10. klo 16.30

Tornion lastenkerho

Ma 21.9. klo 16.30
Ma 5.10. klo 16.30
Ma 19.10. klo 16.30

Kemi-Tornion miestenpiiri

Ma 28.9. klo 18
Ma 26.10. klo 18

Kristukseen kastetut

Leevi Tapio ja Niilo Aleksanteri Dianoff, Kemi
Menni Marianne Hilli, Oulu
Santeri Lumiaho, Vihanti
Saaga Loviisa Mönttinen, Oulu

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Antti Mikael Hara ja Kaisa Alina Ryytty, Oulu
Rauno Mikko Lehtosaari ja Leena Aulikki Makkonen, Siikalatva
Harri Tapani Moilanen ja Heli Riitta Romppainen, Tyrnävä
Antti Johannes Pellinen ja Zhanna Nikitina, Oulu
Mika Antti Oskari Polvikoski ja Tea Veera Maria Kämäräinen, Oulu
Matti Juhani Väyrynen ja Susanna Katariina Kovalainen, Oulu

Ikuinen muisto

Leo Bräysy 61 v. Ulkomaat
Veikko Eno 80 v. Raahe
Ilmari Fali 79 v. Oulu
Klaudia Harju 80 v. Oulu
Viktor Haukka 86 v. Vihanti
Hannu Matti Koski 68 v. Oulu
Johannes Lahtinen 71 v. Oulu
Olga Maslak 81 v. Oulu
Veera Padatsu 87 v. Oulu
Toivo Repo 72 v. Vihanti
Väinö Tajakka 76 v. Oulu

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Su 6.9. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen ja pyhän Aleksanteri Nevskin kirkko, Tampere

Su 20.9. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen kirkko, Rautalampi

Su 4.10. klo 11 Liturgia, p. Johannes Teologin kirkko, ortodoksisen seminaari, Joensuu

18.10. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen kirkko, Kotka

1.11. klo 11 Liturgia, profeetta Elian kirkko, Ilomantsi

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus

klo 6.15 ja 7.50

La 12.9. Munkkidiakoni Serafim, Espoo

La 3.10. Kirkkoherra Leo Huurinainen, Kouvola

La 24.10. Kirkkoherra Antero Petsalo

Iltahartaus

klo 18.50

Ti 15.9. Arkkimandriitta Andreas Larikka, Helsinki

Ti 20.10. Pääsihteeri Heikki Huttunen, Helsinki

På svenska

Radio Vega

Andrum kl. 6.54 och 8.54

21.9. kyrkoherde Matti Wallgren, Vasa

26.10. kyrkoherde Matti Wallgren, Vasa

Tapahtumakalenteri elo-, syys-, loka- ja marraskuussa 2009

Tervetuloa seurakuntaan

Ariande Tuulikki, Eero Henrik ja Lauri Tapio Alakulju, Tornio
Virva Tuulikki Guttorm-Noyes ja Avalon Sierra Noyes, Oulu
Sami Antti Juhani Kallio, Oulu
Helvi Margareta Karvonen, Kuusamo
Marjo Helena Kemppainen, Oulu
Antti Ilari Keronen, Kalajoki
Ville Antero Knuutila, Oulu
Merja Elina Koivula, Kiiminki
Seppo Ilmari Kokkonen, Oulu
Titta Sinikka Irene Kukkonen, Oulu
Antti Aleksi Kärki, Oulu
Pia Camilla Prauda, Oulu
Raisa Maria Päivinen, Oulu
Katrinn Rebane, Oulainen
Anni Maria Räsänen, Oulu
Jari Matti Johannes Salin, Muhos
Pia Hannele Sottinen, Kemi
Marja Leena Tammisto, Oulu
Erkki Olavi Volotinen, Keminmaa

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto avoinna ti, to ja pe 09-12 ja 13-15 puh. 633030
Virkatodistusten tilaukset puh. (08)3115741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17

Isännöitsijä Markku Mustonen
p. 050 3847222

La 29.8. klo 18 Vigilia
Su 30.8. klo 9 Liturgia
Su 20.9. klo 10 Liturgia
La 26.9. klo 18 Vigilia
Su 27.9. klo 10 Liturgia
La 10.10. klo 18 Vigilia
Su 11.10. klo 10 Liturgia
La 24.10. klo 18 Vigilia
Su 25.10. klo 10 Liturgia

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko
Rauhantie 13

Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 6.9. klo 10 Liturgia
Su 13.9. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 30.9. klo 18 Jumalansynnyttäjän suojeluksen juhlavigilia
To 1.10. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys
Susilahden rannassa
La 17.10. klo 18 Vigilia
Su 18.10. klo 10 Liturgia
La 31.10. klo 18 Vigilia
Su 1.11. klo 10 Liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko

Koulukatu 47

Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

La 29.8. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.8. klo 10 Liturgia
La 19.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 20.9. klo 10 Liturgia
Pe 30.10. klo 18 Karjalan valistajien juhlan vigilia
La 31.10. klo 10 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto

PALTAMO

Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen rukoushuone

Talonpojantie 3

Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871452

La 3.10. klo 18 Vigilia
Su 4.10. klo 10 Liturgia

ÄMMÄNSAARI

Pyhän ristin rukoushuone

Keskuskatu 1

Isännöitsijä Ritva Ivanoff
p. (08) 713 221

La 5.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 12.9. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
Su 13.9. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys Kiantajärven rannassa
La 26.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 27.9. klo 10 Liturgia

KUIVAJÄRVI

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone

Kuivajärventie 196

Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284711

Su 8.9. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Tesfaw Eemil Dawit Lappalainen, Kajaani
Eetu Johannes Oskari Seppänen, Kajaani
Aleksandra Amanda Gouli-

ev, Kajaani
Otto Henrik Viljami Julkunen, Kajaani
Maija Anniina Pääkkönen, Kuhmo
Juula Ilo Josefina Kärki, Kajaani
Eerika Henrietta Sofia Hyvärinen, Kajaani

Tervetuloa seurakuntaan

Eeva-Maria Lappalainen, Kajaani
Nadesta Tretjakova, Kuhmo
Keijo Olavi Leppänen, Kajaani
Taru Emma Almaz Juntunen, Kajaani

Ikuinen muisto

Varma Voitto Huttunen, 94 v.

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Tanja Johanna Pieviläinen ja Tomi Heikki Petteri Holappa, Kajaani
Seija Mirjami Kiirikki ja Markku Juhani Pääkkönen, Kuhmo

Lastenkerhot

Kajaanin ja Sotkamon lasten- ja nuorten kerhojen kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä ja seurakunnan ilmoitustauluilla. Ohjaajat Tarja Hukkanen p. 0500 773 094 ja Andra Aldea-Paratanen p. 050 514 7097

Kassia -naistenpiiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Muut tilaisuudet ja tapahtumat

La 19.9. klo 14 Sotkamon Pelastusaseman ekumeeninen vihkiminen
Ke 23.9. klo 18 Kajaanin Kiehisten muistopalvelus Paltaniemen hautausmaalla

Virkatodistusten tilaukset puh. (08) 311 5741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Niemistenkatu 6

Isännöitsijä Sinikka Salolahti
P. 040 708 0797

La 29.8. klo 18 Vigilia
Su 30.8. klo 10 Liturgia
La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 27.9. klo 10 Liturgia
Ke 30.9. klo 18 Vigilia
To 1.10. klo 9 Liturgia, Jumalansynnyttäjän suojelus, pokrova
La 3.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 24.10. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä
La 31.10. klo 18 Vigilia
Su 1.11. klo 10 Liturgia

KARVOSKYLÄ

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7

Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
p. 040 5706 936

Su 23.8. klo 10 Liturgia
Su 20.9. klo 10 Liturgia
Su 4.10. klo 10 Liturgia
Su 8.11. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

La 19.9. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa
La 24.10. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone

Vesitornintie 15

Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen
p. 040 708 8751

Su 6.9. klo 10 Liturgia
Su 25.10. klo 10 Liturgia

KYTÖKYLÄ

Jumalaäidin syntymän rukoushuone

Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen
p. 044 4252 889
Ma 7.9. klo 18 Juhlavigilia

Ti 8.9. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka, Jumalansynnyttäjän Neitseeseen Marian syntymä

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallislehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

Ikuinen muisto

Yrjö Aitavaara 94 v Kiuruvesi
Lauri Happonen 80 v Reisjärvi
Viktor Martiskainen 74 v Kärsämäki

Tervetuloa seurakuntaan

Ilkka Repo, Haapavesi
Marjatta Jeminen, Pyhäjärvi

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntasalissa joka toinen torstai klo 17.30. Tuohuskerho ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa. Tervetuloa uudet maalarit mukaan toimintaan.

Isä Anteron sielunhoitotunnit Kiuruveden kirkossa keski- viikkoisin klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo on lomalla 8. - 18.10.2009.

Virkatodistukset tulee tilata Oulun ortodoksisesta seurakunnasta ma - pe klo 9-12 p. (08) 311 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherran virasto on avoinna keskiviikkoisin klo 13 - 16 (suurina juhlapyhinä suljettu).

Osoite on Koulukatu 45, 65100 Vaasa. Puh(06) 317 2620, faksi (06) 312 4063. Sähköpostiosoite on vaasa@ort.fi Virkatodistukset saa Oulun ortodoksisesta seura-

Tapatumakalenteri elo-, syys-, loka- ja marraskuussa 2009

kunnasta, puh. (08) 311 5741 tai oulu@ort.fi Kirkkoherra Matti Wallgrén, puh. 050-3520 735 sähköpostiosoite on matti.wallgren@ort.fi ja vt. kanttori Jenni Hakkarainen (sijainen 1.9 – 31.12. 2009) jenni.hakkarainen@ort.fi, puh. 044 3010974 .

VAASA

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Kasarmintori
Isännöitsijä Max Sebastian Kalinainen
p. 0500 690 927

Ti 1.9. klo 10 Liturgia, kirkko-
vuoden aloitus
Ti 1.9. klo 18 Akatistos
luomakunnalle, Ekumeenisen
patriarkan siunaama päivä
luomakunnalle
Ke 2.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 6.9. klo 10 Liturgia
Ti 8.9. klo 10 Liturgia, Juma-
lansynnyttäjän syntymä
Ke 16.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 19.9. klo 18 Vigilia
Su 20.9. klo 10 Liturgia
Ke 30.9. klo 18 Ehtoopalvelus
La 3.10. klo 18 Vigilia
Su 4.10. klo 10 Liturgia
Ke 7.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 14.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
La 17.10. klo 18 Vigilia
Su 18.10. klo 10 Liturgia suo-
men ja ruotsin kielellä, liturgi
på finska och på svenska
Ke 21.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
Pe 23.10. klo 10 Jaakobin
liturgia
Ke 28.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
Pe 30.10. klo 18 Vigilia, Kar-
jalan Pyhittäjät ja valistajat
La 31.10. klo 10 Liturgia, Kar-
jalan Pyhittäjät ja valistajat
Ke 4.11. klo 18 Ehtoopalvelus

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukousshuone

Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadeshda Kurki
p. 0400 998 883

La 19.9. klo 10 Liturgia
Su 11.10. klo 10 Liturgia
Su 22.11. klo 10 Liturgia

Seuraavan numeron

**PÄIVITETYT
TIEDOT**

toimitussihteerille
viimeistään

tiistaina 13.10.2009

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukousshuone

Narsinkatu 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
p. (06) 724 8634

Su 6.9. klo 10 Hetkipalvelus
Su 27.9. klo 10 Liturgia
Su 18.10. klo 10 Hetkipalve-
lus
Su 25.10. klo 10 Liturgia
Su 08.11. klo 10 Hetkipalve-
lus
Su 29.11. klo 10 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukousshuone

Koulukatu 7
Isännöitsijä Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936

Su 6.9. klo 10 Liturgia
Su 25.10. klo 10 Liturgia
Su 08.11. klo 10 Liturgia

KAUHAJOKI

Ev.lut. seurakunnan virastotalon kokousshuone

Kyntäjäsentie 1

Su 1.11. klo 10 Liturgia

SEINÄJOKI

Seinäjoen ev.lut. seurakunnan seurakuntasali

Alakuljunkatu 2

Su 4.10. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Martta Lappi
Miro-Matias Erkki kalliokoski
Helli Adalmiina Lehtimäki

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Juho Pekka Kuuru ja Noora
Kristiina huovinen, Lapua

Ikuinen muisto

Julia Hautala 87 V.
Raimo Juhani Repo 62 V.
Urho Juhani Salonen 59 V.
Mauno Ensio Kerttula 61 V.
Pirkko Inkeri Manninen 69 V.

Tervetuloa seurakuntaan

Päivi Hodju
Tanja Laatikainen
Arttu Salomaa
Vilja Salomaa
Timo Lintu
Maria Lampinen
Nina Lampinen
Antti Venäläinen

Antti Kuusama
Tuire Hätinen
Timo Kiprianoff
Elena Hyppelinen
Mikko Hyppenen

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16
96400 Rovaniemi
Puh: (016) 312 361
email: lappi@ort.fi

Kanslia avoinna: Ti klo 10-14

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, p. 0400 178 744

Virkatodistustilaukset
sähköpostitse kanslian ollessa
suljettuna

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreaksen kirkko

Ounasvaarantie 16

Ke 2.9. klo 18 Ehtoopalvelus,
ortodoksia-kerho
La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 6.9. klo 10 Liturgia
Ma 7.9. klo 18 Ehtoopalvelus,
lähetyspiiri
Ti 8.9. klo 10 Liturgia.
Jumalan äidin syntymäjuhla
La 12.9. klo 18 Vigilia
Su 13.9. klo 10 Liturgia
Su 13.9. klo 18 Vigilia
Ma 14.9. klo 10 Liturgia, kun-
niallisen ja eläväksitekevän
ristin ylentäminen
La 19.9. klo 18 Vigilia
Su 20.9. klo 10 Liturgia
La 26.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 27.9. klo 10 Hetkipalvelus
La 3.10. klo 18 Vigilia
Su 4. 10 klo 10 Liturgia
La 10.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
Su 11.10. klo 10 Liturgia
La 17.10. klo 18 Vigilia
Su 18.10. klo 10 Liturgia
Ke 21.10. klo 9 Liturgia,
koululaiset
Ke 21.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus, ortodoksia-kerho
La 31.10. klo 10 Liturgia,
(kirkkoslaavi/suomi) Karjalan
valistajien juhla
La 31.10. klo 18 Vigilia
Su 1.11. klo 10 Liturgia

KEMIJÄRVI

Kemijärven ev.lut. seurakunnan kerhotalo (entinen pappila)

Su 29.11. klo 10 Liturgia

SODANKYLÄ

Sodankylän ev.lut. seurakuntatalon kappeli

La 21.11. klo 10 Liturgia,
Jumalanäidin temppeleinkäy-
minen

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Rantatie 22
Isännöitsijä Aulikki Lumisalmi
p. (016) 661657

La 5.9. klo 18 Vigilia
Su 6.9. klo 10 Liturgia
La 12.9. klo 18 Maallikkoeh-
toopalvelus
Su 13.9. klo 10 Hetkipalvelus
La 19.9. klo 18 Vigilia, isä
Slava
Su 20.9. klo 10 Liturgia, seu-
rakuntatilaisuus, isä Slava
La 3.10. klo 18 Vigilia
Su 4.10. klo 10 Liturgia
Ke 14.10. klo 10 Liturgia,
koululaisjumalanpalvelus, isä
Slava
La 1.11. klo 18 Vigilia
Su 2.11. klo 10 Liturgia

MÄNNIKÖN PALVELUKOTI, IVALO

La 19.9. klo 10 Liturgia, isä
Slava
La 24.10. klo 10 Liturgia,
vainajien muistelu

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Siikajärventie 64
Isännöitsijä Helena Määttä
p. 040 7538427

Ma 7.9. klo 18 Vigilia
Ti 8.9. klo 10 Liturgia, Juma-
lansynnyttäjän NeitseenMari-
an syntymä
Su 13.9. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 14.9. klo 10 Hetkipalve-
lus, kunniallisen ja eläväksite-
kevän ristin ylentäminen
Ke 30.9. klo 18 Vigilia
To 1.10. klo 10 Liturgia, Ju-
malansynnyttäjän suoje-
lus
La 10.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
Su 11.10. klo 10 Hetkipalve-
lus
La 24.10. klo 18 Vigilia
Su 25.10. klo 10 Liturgia,
seurakuntatilaisuus

SEVETTIJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Sevettijärventie 9065
Isännöitsijä Uljaana Kiviniemi
p. 040 7167653

La 26.9. klo 18 Vigilia
Su 27.9. klo 10 Liturgia, seu-
rakuntatilaisuus
Ti 13.10. klo 10 Liturgia
Pe 30.10. klo 18 Vigilia
La 1.11. klo 10 Liturgia,
Karjalan- ja Lapin valistajien
yhteinen juhla, seurakuntati-
laisuus

KEVÄJÄRVI

Pyhien Boriksen ja Glebin kotakappeli

La 17.10. klo 18 Vigilia
Su 18.10. klo 10 Liturgia

Matkakanttori lomalla 2. -
11.9. ja 18.9. - 21.9.
Matkapappi lomalla 5.10. -
12.10.

Muuta

seurakuntatoimintaa

Jatkokristinoppileiri

Jatkokristinoppileiriä tänä
vuonna pidetään Saariselällä
la 24.10 – su 25.10. Jatko-
kristinoppileiri on tarkoitettu
niille seurakuntamme nuoril-
le, jotka ovat käyneet tämän
kesän aikana kristinoppileiriä
Kokkolan Elbassa. Tietoja
ohjelmasta ja kuljetuksesta
isä Slava Skopetsilta (0400
178744).

Lähetyspiiri

Lapin ortodoksisen seurakun-
nan Lähetyspiirin syystalven
kauden avaus pidetään 7.9.
klo 18 Rovaniemen p. Andre-
aksen kirkossa. Ohjelmassa
on ehtoopalvelus ja lokakuun
lähetysseminaarin valmistami-
nen. Syystalven muut kokoon-
tumisajat ovat: su 4.10 klo
10 (Lähetysseminaari), ma 2.11.
klo 18.30, ma 2.11. klo 18.30
ja ma 7.12. klo 18.30. Kaikki
ortodoksisesta lähetystyöstä
kiinnostuneet ovat tervetul-
leita!
Lähetyspiirin puheenjohtaja i.
Slava Skopets (0400 178744).

Lastenkerho

Syystalven lasten kerhon avaus-
kerta pidetään 6.9. klo 9.45
alkaen. Kerho alkaa 9.45 seu-
rakuntasalilla ja jatkuu kirkossa
noin klo 10.30. Myöhemmät
kokoukset ilmoitetaan
seurakunnan ilmoitustaululla
ensimmäisen kokouksen
jälkeen. Lapin ortodoksisen
seurakunnan lastenkerho ko-
koontuu aina sunnuntaisin
kerran kuukaudessa. Kaikki 3-8
v. seurakuntalaiset ovat terve-
tulleita kerhon toimintaan!
Lisää tietoja i. Slava Skopets
(0400 178744).

Ortodoksia-kerho

Tule syventämään tietämyksiä ortodoksisen kirkon elämästä. Ortodoksia-kerho on tarkoitettu kaikille ortodoksisesta teologiasta kiinnostuneille. Kerho pidetään kerran kuussa keskiviikkoisin Rovaniemen p. Andreuksen kirkossa. Kerho alkaa klo 18 ehtoopalveluksella ja jatkuu noin klo 18.30 seurakuntasalilla. Kokoontumisen ajat: 2.9., 21.10., 18.11., 16.12. Lisää tietoja i. Slava Skopets (0400 178744).

Tiistaiseura

Puheenjohtaja Inkeri Peuna, p. 040 0138051

Diakoniatoimikunta

Puheenjohtaja Maija Karvonen, p. 050 5465247

Naistenpiiri

Puheenjohtaja Kerttu Junnonen, p. 050 3556580

Ikonimaalauspiiri

lisätietoja: Rovaniemen alue Raili Arstila, p. 040 7714608, Kemijärven alue Ritva Imporanta, p. 0400 193650

Tapahtumat

Rovaniemi -viikko
Lapin ortodoksinen seurakunta osallistuu Rovaniemi -viikon tapahtumaan ma 7.9. klo 15-18.30. Ohjelmassa on kirkon esittely ja kahvitarjoilua klo 15 alkaen, klo 17.30 esitelmä Lapin ortodoksinen seurakunnan historiasta ja klo 18 ortodoksinen lauluhetki.

Lähetysseminaari

Lapin ortodoksinen lähetyspiiri järjestää lähetysseminaarin su 4.10. Seminaariin on kutsuttu Suomen ortodoksinen kirkon lähetysten edustajat ja vapaaehtoiset kertomaan tämän hetkisen Suomen ortodoksinen lähetysten tilanteesta ja sen tulevasta suunnitelmista. Seminaari aloitetaan liturgialla klo 10 ja jatketaan seurakuntasalilla kahvitarjoilulla. Tervetuloa kuuntelemaan, kysymään ja keskustelemaan ortodoksisesta lähetystyöstä!

Pyhän apostoli Andreuksen kirkon vuosijuhla Rovaniemellä**Ohjelma:****Su 29.11.**

Klo 16 Ehtoopalvelus ja vedenpyhitys
Klo 17.30 Juhla seurakuntasalilla

Ma 30.11.

Klo 10.00 Liturgia
Klo 11.30 Kahvitarjoilua seurakuntasalilla

Seurakuntamatkat

Lapin ortodoksinen seurakunta järjestää matkan Venäjän Pihkovaan ja Novgorodiin 5-10.10.2009. Matkalla tutustumme ikivanhoihin Venäjän kaupunkeihin, niiden hengelliseen ja kulttuuriseen perintöön, vierailaan luostareissa ja ikonimaalauspaajoissa. Matkasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Tiistaiseuran puheenjohtajaan Inkeri Peunaan (0400 138051) tai kirkkoherra isä Slava Skopetsiin (0400 178744).

Työmatkat ja lomamatkat

Kirkkoherra Slava Skopets työmatkalla Konstantinopolissa 9.-16.9., seurakunnan pohjoisosassa 19.-20.9., lomalla 21.9.-2.10., Venäjälle 5.-10.10., Jyväskylässä 19-20.10., jatkoristinoppileirillä 24.-25.10., ja Hiippakuntapäivillä Kajaanissa 13.-15.11.

Vladimir Sokratil luennoi Oulussa 24.-25.10.

Valamon Kansaopiston opettaja Vladimir Sokratil vieraillee Oulussa miestenpiiriin kutsumana la-su 24.-25.10.2009. Luennot pidetään Heinätorin seurakuntakodissa katedraalin vieressä.

Ohjelma:**Lauantai 24.10.**

Klo 16 Venäläisen ortodoksisuuden piirteistä
Teetarjoilu
Klo 18 Vigilia katedraalissa

Sunnuntai 25.10.

Klo 10 Liturgia
Noin klo 11.45 Ikonien kunnioittamisesta (luento kirkkokahvien yhteydessä)

Oulun seurakunnan seniorien virkistystapahtuma Haukiputaan Onnelassa ke-pe 23.-25.9.2009

Ohjelma:**Ke 23.9.**

Klo 16 Majoittuminen (2hh)
Klo 17 Päivällinen
Klo 18 Alustus ja keskustelu: "Terve mieli – kuinka pidän vuosien karttuessa mielen virkeänä ja elämän mielekkäänä" (psykologi Veli Matti Heikkinen)
Klo 20 Iltapala ja iltarukoukset

To 24.9.

Klo 8 Aamurukoukset ja aamupala
Klo 8.30 Lähtö Kierikkiin
Klo 10 Multivisio Kierikin tutkimushistoriasta ja aikamatka kivikaudelle –filmi
Klo 10.30 Arkeologiseen näyttelyyn tutustumista
Mahdollisuus tutustua museokaupan tarjontaan ja tehdä ostoksia
Klo 11.15 Opastus kivikauden kylään
Klo 12.30 Lounas seisovasta pöydästä
Klo 14 Lähtö takaisin Haukiputaalle
Klo 17 Päivällinen
Klo 18 Sauna
Klo 20 Iltapala
Sauna
Klo 21 Ehtoolliseen valmistavat rukoukset

Pe 25.9.

Klo 8 Mahdollisuus aamupalaan
Klo 8.30 Lähtö Martinniemen
Klo 9 Liturgia Martinniemen rukoushuoneessa
Klo 11.30 Lounas ja lähtökahvit
Klo 12.30 Lähtö kotimatalle

Tapahtuman hinta on 50 € / hlö, sis. kuljetukset, majoituksen Onnelassa 2hh, ateriat ja retken Kierikkiin.

Tapahtuma on tarkoitettu kaikille eläkeikäisille ja liikumiskykyisille Oulun seurakunnan jäsenille. Haukiputaan Onnelaan järjestetään kuljetukset keskiviikkona 23.9. Oulun katedraalilta klo 15.30 ja Kemin kirkolta klo 15.

Muutamia paikkoja on vielä vapaana. Ilmoittautumiset 11.9.2009 mennessä diakoniatyöntekijä Petri Aholle, p. 045 1147 447. Tervetuloa mukaan.

Kaveriksi yksinäiselle

Toimintamme tarkoituksena on auttaa yksinäisiä ortodoksimiehiä Oulussa.

Lähimmäispalvelu tarjoittaa kaverina olemista ja kaikkea mitä se voi tuoda mukanaan: keskustelua, lenkillä käyntiä, kahvin juontia, lehdenlukua, kirkkoon tai

kerhoon kuljettamista, omien asioiden hoitamista, hakemusten täyttämistä tai vain kylässä käyntiä silloin tällöin.

Ota yhteyttä jos haluat ystävän!

Soita Oulun ortodoksisen miestenpiiriin diakoni Juhana Sirenille, p. 040 594 3495.

Asianajotoimisto Outi Miettinen

Pulkkilantie 5, Pulkkila
p. 040 484 2211
outi.miettinen@asianajomiettinen.fi
www.asianajomiettinen.fi

* Maksuton alkuneuvottelu

* Asiakaskäynnit

* Testamentit ja perunkirjoitukset

Luotettavaa ja ammattitaitoista välityspalvelua

Asunto- ja kiinteistönvälitys

Lohiloukku Oy LKV

Matti Vuononvirta
Häyrysentie 49
90850 Martinniemi
08-349870,
08-5400550,
fax 08-349870
040-5006450

www.kolumbus.fi/
lohiloukku

Kiitokset

Lämpimät kiitokset korkeasti pyhitetyille esipaimenille, piispa Olavi Rimpiläiselle ja kaikille Teille jotka osallistuitte muistamisillanne ja läsnäolollanne perhejuhlaamme 11.7.2009. Teitte juhlastamme ikimuistoisen.

*Tapani ja Taina
Menschakoff*

Paimen-Sanomats

Julkaisija:

Oulun ortodoksinen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomats ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

P. 050 329 5355, fax. 020 610 0251, sähköposti: marko.patronen@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan, p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85 € / pmm

- tilaushinta 12 € / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille

- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,

mukaan maininta "Paimen-Sanomats"

Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Painotalo Suomenmaa,
PL 52, 90101 OULU,
p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 5/09 aineisto toimitussihteerille viimeistään tiistaina 13.10.

marko.patronen@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy lokakuussa 2009